

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GEGUŽĖS – MAY 5, 2010 • Vol. CI Nr. 85

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-04-10

PERIODICALS

Užsienio reikalų ministras lankosi Kanadoje

Ministras A. Ažubalis. URM nuotr.

Vilnius, gegužės 4 d. (Lietuviams.com) – Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis gegužės 2 dieną Toronto mieste susitiko su Kanados tarptautinės prekybos ministru Peter Van Loan prieš šiam išvykstant į Europos Sąjungos ir Kanados vadovų susitikimą Briuselyje.

Ministrai aptarė svarbiausią ES ir Kanados bendradarbiavimo dieno-

tvarkės klausimą – derybas dėl laisvosios prekybos sutarties. A. Ažubalis ir P. Van Loan teigė, kad sutartis bus naudinga ir padės augti ekonomikai abiejose pusėse. Lietuvos atstovas pristatė verslo plėtros galimybes Baltijos jūros regione, pranešė apie birželio 1–2 d. Vilniuje vyksiančius Baltijos plėtros forumo ir Baltijos jūros valstybių vyriausybių vadovų susitikimus. Taip pat aptarta Kanados verslo misijos siuntimo į Lietuvą bei kitas Šiaurės ir Baltijos šalis galimybė.

A. Ažubalis Toronto mieste susitiko su Kanados Lietuvių Bendruomene, jos Toronto apylinkės jaunimo sąjungos, Kanados lietuvių fondo bei Toronto lietuvių namų vadovais ir aptarė strategiją „Globali Lietuva“, dvigubos pilietybės ir kitus rūpimus klausimus. Ministras pažymėjo, kad nuo 2010 m. sausio mėnesio Lietuvos užsienio reikalų ministerijai perėmus ryšių su užsienio lietuviais palaikymo darbą, jis švietimo reikalų tvarkymą laiko vienu iš svarbiausių lietuviybės pasaulyje išlaikymo įrankių.

A. Ažubalis taip pat dalyvavo Šv. Mišiose Prisikėlimo bažnyčioje, naujojo Lietuvių Bendruomenės senelių slaugos namų „Labdara“ priestato atidarymo iškilmėse.

Gegužės 3 d. A. Ažubalis ir verslininkai dalyvavo Ontario investicijų ir prekybos centre Toronto mieste vykusiame Lietuvos verslo misijos seminare, kuriame buvo aptariama Lietuvos informacinių technologijų sritis, lietuviškų bendrovių galimybės patekti į Kanados rinką, verslo ryšių skatinimui svarbus teisinis reguliavimas.

Ministras taip pat lankėsi Ontario kompetencijos centre, kur nagrinėjo Kanados patirtį skatinant inovacijas, akademinį įstaigų ir verslo įmonių bendradarbiavimą rinkai pritaikant mokslinių tyrimų rezultatus. Susitikimuose su Ontario provincijos tarpyvyriausybinių reikalų ministre Monique Smith ir įstatymų leidybos rūmų pirmininku Steve Peters aptarti Kanados ir ES laisvosios prekybos sutarties derybų klausimai.

A. Kubilius susitiks su JAV valstybės sekretore

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Į Jungtines Valstijas atvykstantis Lietuvos premjeras Andrius Kubilius sako, kad viešnagės metu jis susitiks ir su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton. Apsilankymo darbotvarkėje vyrauja susitikimai su akademinė bendruomene ir verslininkais.

„Tai antra panašaus pobūdžio viešnagė. Šį kartą priežastis yra Jungtinių Valstijų ir Baltijos fondo

dvidešimtmečio minėjimas. Šis fondas yra labai svarbus visų Baltijos valstybių pažangai. Kartu šalia to turėsime labai įtemptą darbotvarkę“, – pastebėjo premjeras.

Jo teigimu, antrąkart lankantis IBM bendrovėje tikimasi pasiekti susitarimų. Šalys ketina pasirašyti ketinimų protokolą dėl bendradarbiavimo.

„Turiu pastebėti, kad mūsų bendradarbiavimas su Jungtinėmis Ame-

rikos Valstijomis yra įgijęs tikrai labai stiprų pagreitį, tikrai džiaugiamės tuo, ką galime pasiekti, dėl ko galime sutarti. Todėl šis apsilankymas tampa jau tam tikra prasme tradiciniu, nes per trejetą mėnesių antrą kartą lankantis jau yra aišku, ko turime siekti, kaip to turime siekti ir kokių rezultatų galime tikėtis“, – kalbėjo premjeras.

Jis sakė, kad žinios apie galimas

investicijas yra neviešinamos, tačiau, pasak A. Kubiliaus, „reikia laukti gerų, tikrų žinių“.

Numatytas Lietuvos delegacijos apsilankymas JAV Senate, susitikimas su Respublikonų partijos vadovu, senatoriumi John McCain, apsilankymas Komercijos ir Energetikos departamentuose. Premjeras dalyvaus Europos dienos minėjime Lietuvos ambasadoje Washington, DC.

Vilnius, gegužės 4 d. (ELTA) – Simboliška, kad paroda žuvusiam Lenkijos prezidentui atminti atidaryta gegužės 3 d., kai buvo paskelbta Abiejų Tautų Respublikos – Lenkijos ir Lietuvos – Konstitucija, pabrėžė Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, Vilniaus Rotušėje atidarydama parodą „Lech Kaczynski: prezidentas ir Lietuvos draugas“. Savo kalboje valstybės vadovė pažymėjo, jog prezidentas L. Kaczynski buvo nepalenkiamas ypatingo ryšio tarp Lenkijos ir Lietuvos puoselėtojas. Pasak D. Grybauskaitės, tie idealai, kuriuos kaip niekas kitas aktyviai gynė Lenkijos prezidentas, ir tie darbai, kuriuos jis pradėjo ir siekė įgyvendinti kartu su Lietuva, mus įpareigoja imtis konkrečių veiksmų paskatinti Lietuvos ir Lenkijos raidą bei stiprinti Europą.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr. – prezidentai D. Grybauskaitė ir Valdas Adamkus apžiūri parodą.

Atsisveikinsime su „Tėvynės garsais“

Vilnius, gegužės 4 d. („Draugo“ info) – Š. m. balandžio 27 d. Cleveland John Carroll University stotis atsisveikino su „Tėvynės garsais“ ir jų vedėja Aldona Stempužiene. WJCU radijo stoties metinio pokylio metu stoties direktorius Mark Krieger A. Stempužienei įteikė apdovanojimą, rožių puokštę bei tarė gražius žodžius apie Lietuvą.

Pirmoji lietuviškos radijo programos „Tėvynės garsai“ laida, transliuota iš WSRS radijo stoties Cleveland, klausytojų ausis pasiekė 1949 m. rugsėjo 8 d. Šioje radijo laidoje galima buvo girdėti lietuvišką muziką, paskaitėles ir pokalbius Lietuvos kultūros temomis, lietuviškų parapijų naujienas ir politines žinias. Per 61-erius gyvavimo metus „Tėvynės garsai“ kėlėsi iš vienos radijo stoties į kitą, keitėsi programos vedėjai ir pranešėjai.

1992 m. mirus ilgamečiui šios radijo programos vedėjui Juozui Stempužiui, „Tėvynės garsus“ 18 metų tęsė jo žmona A. Stempužienė. Š. m. gegužės 9 d. klausytojai išgirs paskutinę „Tėvynės garsų“ laidą.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. 40-oji Kaziuko mugė Washington, DC (p. 2)
- „AgroBalt 2010“ (p. 3, 11)
- K. Girniaus skiltis (p. 3, 9)
- Lietuvių Fondas žvelgia į priekį (p. 4–5)
- Komentaras. Brunonas – ne vokiečių, bet lietuvių šventasis (p. 5)
- Vienintelis prašymas – oriai išeiti Anapus (p. 8)
- V. Alantas (21) (p. 9)
- Komiteto „Lietuvos našlaičių globa“ veikla (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.62 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Japonų spauda susidomėjo savo tautiečio Hajime Watanabe projektu – šiaurvakarinėje Lietuvoje įrengti japonišką sodą. 64 metų japoniško gamtovaizdžio sodininkas šiuo metu darbuojasi 44 metų buvusio Lietuvos kariu laivyno gydytojo Šarūno Kasmausko valdose, kur planuoja pastatyti 170,000 kv. metrų sodą, pavadintą „Dainuojančių akmenų slėniu“. Vienas iš būsimosodo reginių bus akmenų sodas, kurį statys naudojant daugiau nei 20,000 tonų lietuviško granito. Kretingos rajono Darbėnų seniūnijos Mažučių kaime šiuo metu ūkininkaujančio Kasmausko planuose ir karštas šaltinis bei japoniško stiliaus restoranas. Sodą žemaičiui statantis japonas jau dabar tikina, jog sužinoję apie didžiausią Europoje japonišką sodą Lietuvos kaime, jį savo akimis būtinai norės pamatyti daugybė japonų. Atrodo, jog Mažučių kaimo laukia visai nemaža ateitis.

Vyr redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Keturiasdešimtoji Kaziuko mugė Washington, DC

LORETA LEIMONIENĖ

Washington, DC apylinkės lietuviai š. m. kovo 20 dieną ir vėl turėjo puikią progą susitikti metinėje Kaziuko mugėje. Saulutė negailėjo skaisčių spindulių, lyg visus pažadinama iš gilaus žiemos miego ir kviesdama susiburti, susitikti jaunus ir senus draugus. O pastarųjų į St. Elizabeth mokyklos salę Maryland valstijoje sugužėjo tikrai daug. Suaugusieji žavėjosi bei skubėjo įsigyti išradimai ir skoningai sukurtų menininkų bei meistrų darbų. Lino rankdarbiai, nuostabūs gintaro papuošalai, paveikslai ir galybė kitokių suvenyrų galėjo patenkinti net ir reikliausią skonį. Stebino Ados Vodopalaitės nuvažytų Velykinių margučių spalvinimas – puiki proga papuošti tradicinį lietuvišką velykinį stalą, mugėje įsigyjant kelis margučius.

Mažieji svečiai dūzgėjo kaip bitutės apie skanėstų stalą, kurį sumaniai paruošė Washington skautės židinetės. Kavinės vedėjos ps. Vida Čejauskienė ir vyr. sk. fil. Gražina Blekaitienė su kitomis talkininkėmis sukosi kaip voveraitės, skubėdamos visus smailyžius aprūpinti skanumynais. Sesių židiniečių sunešti pyragai, medauninkai, bandelės, žagarėliai, grybukai, tortai ir napoleonai greit išseko, nes įvertinančių namuose gamintų patiekalų skonį buvo gausu.

Skautai vyčiai ir akademikai, vadovaujami s. v. Algio Šilo, plušėjo prie didžiulių puodų virtuvėje, rūpindamiesi, kad niekam nepritrūktų nei barščių sriubos, nei koldūnų.

Po skanių vaišių ir pabendraavimo skautai ir skautės su vadovais išsirikiavo ant scenos, o skautės židinetės salėje. „Karaliaus Mindaugo“ draugovės draugininkas s. fil. Paulius Mickus pradėjo iškilmingą sueigą. Visiems atsistojus, skautams saliuotuoju, s.v. Paulius Lukas įnešė Lietuvos vėliavą, visi sugiedojo Lietuvos himną. Raštu sveikinimus atsiuntė LSS tarybos pirmininkas v.s.fil. Gintas Taoras, vyriausia skautininkė, Seserijos vadė s. fil. Rūta Balduonytė-Lemon ir vyr. skautininkės pavaduotojas, Brolijos vadas s. fil. Tomas Dundzila. Sveikinimus perskaitė fil. Ginta Remeikytė-Gedo bei skautės Gabrielė Gedo ir Gintarė Meižytė.

Akademinių skautų sąjungos Vadijos pirmininko v. s. fil. Vytenio Kirvelaičio sveikinimą perdavė pirmininko pavaduotoja s. fil. Jennifer Antanaitytė-McCarthy. Lietuvos skautų vardu pasveikino ps. fil. Eglė Verseckaitė. Sveikino ir mūsų vietinis Atlanto rajono vadas s. v. ps. Tomas Skučas.

Sesei Gintai Remeikytei-Gedo perskaičius įsakymus, leidžiančius duoti skauto įžodį skautams kandidatams, „Karaliaus Mindaugo“ draugo

Alina Orentaitė, Gintarė Meižytė ir Matas Mickus duoda skauto/skautes įžodį. Paulius Mickus priima įžodį, vėliavą laiko s.v. Paulius Lukas.

vės Matas Mickus davė skauto įžodį, o „Pušyno“ draugovės Gintarė Meižytė ir Alina Orentaitė davė skaučių įžodį. Tomas Skučas naujiems skautams užrišo geltonus kaklaraiščius ir įteikė skautų ženkliukus. Draugininkai j. s. gint. Aldona Petraitienė ir Paulius Mickus ant kaklaraiščių užrišo gerojo darbo mazgelius, o tėvynės ilgesio mazgelius užrišo naujųjų skautų tėveliai. Skaučių židiniečių vadovė vyr. sk. Janina Čikotienė židiniečių vardu padovanojo naujiems geltonšlipsiams mažas dovanėles. Naujuosius skautus entuziasistiškai pasveikino kiti broliai bei sesės ir visi dalyviai.

Sesė Janina Čikotienė perskaitė LSS tarybos pirmininko Ginto Taoro įsakymą nr. 12, nurodantį įteikti 50 metų skautavimo ženkliukus bei pažymėjimus šioms židinetėms: ps. Onai Adomaitienei, vyr. sk. fil. Ramutei Aidienei, vyr. sk. fil. Gražinai Blekaitienei, s. Virginijai Butienei, s. Irenai Jankauskienei, s. Aldonai Kindurienei, v.s. fil. Dalei Lukienei, v.s. fil. Meilei Mickienei, ps. Daivai Oren-

Židinetės s. Aldona Kindurienė (kairėje) ir s. fil. Audronė Pakštienė (dešinėje) sveikina židinio vadovę Janiną Čikotienę, pakeltą į paskautininkės laipsnį ir gavusią žalią kaklaraištį.

tienei, s. fil. Audronei Pakštieniei ir vyr. sk. Aldonai Simanavičienei. Ženkliukus, kuriuos ant gražios lėkštės nešė vilkiukai Darius ir Daumantas Skučai, įteikė Tomas Skučas, o pažymėjimus bei po raudoną rožę įteikė židinio vadovė.

Ne tik jaunimas pasipuošė geltais kaklaraiščiais, įvyko ir skautininkės įžodis. s. Irena Jankauskienė

perskaitė, kad LSS tarybos pirmijos nutarimu ir LSS tarybos pirmininko v. s. fil. Ginto Taoro įsakymu nr. 6, 2009 m. spalio 24 d. vyr. sk. Janina Čikotienė buvo pakelta į paskautininkės laipsnį. Skautininkams sustojus į ratą, v. s. fil. Meilė Mickienė ir s. Aldona Kindurienė atlydėjo sesę Janiną į rato vidurį prie vėliavos. s. Irena Jankauskienė vedė įžodį, o T. Skučas užrišo žalią kaklaraištį. Dainuodami ir eidami ratu skautininkai sveikino pareigose pakeltą sesę Janiną, įteikdami jai po raudoną gėlę.

Iškilmingai sueigai pasibaigus, skautams saliuotuoju ir visiems atsistojus, buvo garbingai iš salės išnešta Lietuvos vėliava.

Keturiasdešimtąją Washington, DC skautų Kaziuko mugę baigėme akademikų loterija, kur buvo ir gražių laimikių, ir patenkintų laimėtojų.

Tariame nuoširdžiausią AČIU visiems atvykusiems ir parėmusiems „Karaliaus Mindaugo“ bei „Pušyno“ draugovių, skautų vyčių, akademikų bei skaučių židiniečių prasmingą ir sėkmingą veiklą.

Rimo Čikoto nuotraukos

„AGROBALT 2010”

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS IŠLIEKA GYVYBINGAS IR KONKURENCINGAS

KĘSTUTIS PRANCKEVIČIUS

Po poros metų pertraukos tradicinė, jau 18-oji tarptautinė žemės ūkio, maisto bei pakuočių pramonės paroda „AgroBalt 2010” vėl grįžo į sostinę, Lietuvos parodų ir kongresų centrą „Litexpo”. Balandžio 29–gegužės 1 dienomis vykusios parodos vienas iš esminių tikslų – stiprinti regioninį bendradarbiavimą, tolygią kaimo regionų plėtrą, žemės ir maisto ūkio konkurencingumą, taip pat skatinti smulkųjį ir vidutinį verslą kaimuose bei miesteliuose.

Į „AgroBalt 2010” buvo suvažiavę daugiau kaip 400 dalyvių iš 14 pasaulio šalių. Savo veiklą ir prekes jie rodė beveik 7,000 kv. m plote. Tarp dalyvavusiųjų – ne tik iš Europos Sąjungos (ES) valstybių, bet ir iš Baltarusijos, Azerbaidžano, Armėnijos, Moldovos, JAV.

Lietuvai parodoje atstovavo 240 dalyvių. Didžiausią jų dalį sudarė maisto ir gėrimų pramonės atstovai iš 85 šalies bendrovių – „Alita”, „Anykščių vynas”, „Biovela”, „Ragutis”, „Rūta”, „Rokiškio sūris” ir daugelis kitų garsių įmonių.

Parodoje ir eurokomisaras

Renginio išvakarėse vienas iš parodos organizatorių – žemės ūkio ministras Kazimieras Starkevičius vykusiam susitikime su žurnalistais, priminė, jog nepaisant pernai pasaulio rinkose kritusių žemės ūkio prekių kainų ir vartojimo, mūsų šalies žemės ūkio sektoriuje bendroji pridėtinė vertė ūgtelėjo 2 proc., o žemės ūkio ir maisto produktų užsienio prekyba netgi padidėjo iki 1,36 milijardų litų. 2009 m. žemės ūkio ir maisto produktų buvo eksportuota daugiau nei už 8 milijardus litų ir tai sudarė 20 proc. viso Lietuvos eksporto. „Šie skaičiai akivaizdžiai liudija, kad Lietuvos žemės ūkis yra gyvybingas, erdvus investicijoms, naujų darbo vietų kūrimui”, – teigė ministras.

Į „AgroBalt 2010” atidarymą drauge su ES žemės ūkio ir kaimo plėtros komisaru Dačian Čiolos atvykusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasidžiaugė, kad paroda sugrįžo į sostinę, sukviesdama gražų būrį svečių iš įvairių užsienio

šalių. „Lietuva visada pasižymėjo tuo, kad galėjo save išmaitinti ir perduoti tai, ką išaugina. Mūsų žemės ūkis ir apdirbamoji pramonė teuzima vos 8 proc. bendrojo vidaus produkto, bet visi didžiuojamės tuo, ką paveldėjome, ko mus išmokė tėvai ir ką galime perduoti savo vaikams. Tad pasidžiaukime visi kartu, kad turime kuo didžiuotis, kad mums ne gėda, kokią duoną auginame, ką galime padovanoti kitiems”, – atidarydama parodą kalbėjo mūsų šalies vadovė.

ES komisaras D. Čiolosas (kilęs iš Rumunijos – K. P.) pabrėžė, kad jam džiugu, jog Lietuvos ūkininkai kelia savo konkurencingumą, nepamiršdami puoselėti savo senųjų kaimo tradicijų. Tai, kas vyksta mūsų šalyje, pasak komisaro, yra tarsi vėdrodis to, ką Briuselio vadovybė norėtų matyti ir visoje Europos Sąjungoje. Pasisakydamas apie ES paramą ir tiesioginių išmokų būtinumą, Čiolosas patikino, kad ir po 2013 metų jos turi būti išlaikytos. „Negalime skirstyti tiesioginių išmokų remiantis vien tik istoriniais rodikliais. Tiesioginių išmokų mokėjimas, žemės ūkio finansavimas turi būti aiškus mokesčių mokėtojams, jie turi suprasti tai ne kaip socialinę pagalbą, bet kaip atlygį už tai, kokias paslaugas ūkininkas suteikia”, – teigė eurokomisaras.

Užsieniečius viliojo senasis paveldas

Tris dienas šurmuliavusioje ir gausų dalyvių bei lankytojų būrį pritraukusioje parodoje itin daug dėmesio buvo skiriama lietuviškos prekės naujovėms. Vienintelė rapsų perdirbimo ir aliejaus gamybos įmonė Lietuvoje „SV Obeliai” pristatė šaltuoju būdu spaudžiamą aukštos kokybės aliejų „TYRAS Originalusis”, išgaunamą tik iš Lietuvos laukuose užaugintų natūralių, nemodifikuotų rapsų.

Nuo seno Lietuvoje garsėjantis Šiaulių saldinių fabrikas „Rūta” pristatė naujausią suvenyrinių šokoladinių saldinių rinkinį „Žalgirio Lietuva”, skirtą artėjančioms „Žalgirio” mūšio 600-osioms metinėms paminėti. Už šį gaminį fabrikas pelnė parodos „AgroBalt 2010” medalį.

Nukelta į 11 psl.

„AgroBalt 2010” aplankiusi Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasidžiaugė, kad Lietuvos žemės ūkis išlaikė savo senas tradicijas. Šalia Prezidentės – ES žemės ūkio ir kaimo plėtros komisaras Dačian Čiolos (viduryje) ir Lietuvos žemės ūkio ministras Kazimieras Starkevičius.

Prezidentė ir politinis patas

KĘSTUTIS GIRNIUS

Seime viešpatauja politinis patas ([pranc. pat] šachmatų padėtis, kai žaidėjas negali eiti, nepastatydamas į kertamą laukelį savo karaliaus (laikoma lygiosiomis) – Red.). Jėgų pusiausvyra tarp pozicijos ir opozicijos yra tokia lygi, kad sunku numatyti balsavimo rezultatus. Daug ką lemia tai, kas balsuojant sėdi posėdžių salėje. Todėl vis dažniau Seimo darbe dalyvauja premjeras ir kiti ministrai. Todėl smarkiai apribotos komandiruotės, siekiant priversti valstybinio turizmo atstovus pasilikti Lietuvoje ir dirbti savo darbą.

Mažiausią pastovumą kol kas laiduoja Permainų koalicijos susitarimas su Valstiečių liaudininkų sąjunga, kuri įsipareigojo nepalaikyti nepagrįstų interpeliacijų ministrams bei nepasitikėjimo Vyriausybe. Neaišku, kiek ilgai susitarimas bus gerbiamas ir kas nustato, kad interpeliacija nepagrįsta.

Vyriausybė toliau bus klibinama. Balandžio 27 d. buvo įregistruota interpeliacija susisiekimo ministrui Eligijui Masiuliui. Bus kitų interpeliacijų, ypač mažesnių koalicijos partijų ministrams. Koalicijos padėtis silpnėja. Balandžio 29 d. opozicija prastūmė kelias įstatymų pataisas, nors koalicija kietai priešinosi. Viena pataisa numatoma sutrumpinti iki 2010 metų gruodžio 31 dienos valstybinių ir valstybinio socialinio draudimo pensijų gavėjams sumažintų pensijų mokėjimo laikotarpį. Antroji pataisa neleistų iki dvejų metų iškeldinti iš būsto finansinius sunkumus išgyvenančius žmones.

Nežinia, kokias tikrąsias pasekmes galėtų sukelti šie du nutarimai. Pensijų mažinimo trukmės trumpinimas gali paveikti biudžetą. Bankai įspėja, kad dėl draudimo iškeldinti jie bus priversti didinti palūkanas, o tai kenks ūkiui, ypač statybos, srities atsigavimui. Įsidėmėtina, kad dabar, skirtingai negu prieš pusmetį, koalicija negeba tarti lemiamo žodžio net dėl gana svarbių reikalų.

Politis patas tenkina visus. Likusi valdžioje koalicija gali toliau vykdyti savo programą, ypač tuos klausimus, kuriems nereikia Seimo pritirimo. Ji toliau stengsis pažaboti korupciją, pertvarkyti stulbinamai neveiksmingą, veikiausiai ir korumpuotą teisėsaugos sistemą, šalinti stagnatorius iš valdžios aparato, tęsti energetikos pertvarką. Visa tai yra naudinga Lietuvai. Padėtis tenkina ir opoziciją. Rengiama alternatyvi programa, organizuojami susitikimai su verslininkais ir politologais, bet visa tai yra politinis vaidinimas. Opozicija nėra vieninga. Svarbiau tai, kad ji nenori perimti valstybės vairo, nes nuogąstauja dėl galimo naujo ūkio smukimo, dėl kurio tektų prisiminti atsakomybę. Todėl socdemų taryba kalba apie pirmalaikius rinkimus, bet tik kitais metais.

Seimo narių dauguma irgi patenkinta patu. Jei įvyktų pirmalaikiai rinkimai, mandatų netektų kone visi, kurie 2008 metais susitelkė po Tautos prisikėlimo partijos vėliava, ko gero, ir pusė konservatorių. Liberalai ir liberalcentristai veikiausiai neįveiktų penkių procentų ribos. 3/5 Seimo narių nebalsuos už pirmalaikius rinkimus.

Dabartinė padėtis, ko gero, priimtina ir prezidentei Daliai Grybauskaitė. Prezidentė galingesnė, kai Seimas silpnas ir negali vieningai veikti. Ir kol kas gumos tampymas Seime nesukelia rimtesnių pasekmių. Prezidentė, kuri žodžiais palaiko koalicijos ūkio programą, galėtų tai daryti veiksmais, pavyzdžiui, vetuodama pataisas, jei jas laiko ūkiui kenksmingomis. Toks žingsnis gal sutramdytų populistines aistras.

Dabartinėmis sąlygomis galima susitaikyti su politiniu patu. Ūkis nusistovi, nors lėčiau negu tikėtasi, valstybės finansai tvarkomi, iš dalies atkovotas tarptautinių organizacijų ir finansų rinkų pasitikėjimas. Bet nežinia, ar Europos Sąjungai (ES) ir Tarptautiniam valiutos fondui pasiseks suvaldyti Graikijos finansus bei apsaugoti Portugaliją ir Ispaniją nuo panašių sukrėtimų. Gali sulėtėti jau ir taip vangus ES šalių ūkio augimas. ES ūkio negalavimai greitai užkrėstų Lietuvą, nes net 60 proc. Lietuvos bendrojo vidaus produkto yra pagaminta eksportui. Naujos krizės akivaizdoje nebūtų galima trepsėti vietoje. Be to, vargu ar Lietuva gali ramiai žiūrėti į neveiksmingą Seimą iki 2012 metų. Prezidentė galėtų suvaidinti reikšmingą vaidmenį, išjudinant politinius ledus.

Vienas scenarijus – atviriau palaikyti dabartinę Vyriausybę, net padėti jai rasti naujų partnerių. Šiuo metu tinkamiausi sąjungininkai lyg būtų Krikščionių partija arba „Tvarka ir teisingumas”. Tačiau, nežinia, ar „krikščionys” būtų patikimesni už savo buvusius bendražygius. Konservatoriams ir „tvarkiečiams” bus sunku užmiršti senas nuoskaudas bei susitarti dėl ūkio ir finansų politikos. Prezidentės tarpininkavimas būtų reikalingas, nes „tvarkiečiai” neskubės susieti savo likimo su nepopuliaria valdžia. Nemanytina, kad prezidentė ragintų įtraukti į koaliciją socdemus. Abi partijos tam priešintis, o „didžiojon” koalicijon patekę socdemai stabdytų reformas.

Antrasis scenarijus būtų pirmalaikiai rinkimai. Jei prezidentė aiškiai pasisakytų už naujus rinkimus, gerokai padidėtų

Nukelta į 9 psl.

LIETUVIŲ FONDAS ŽVELGIA Į PRIEKĮ

DALIA CIDZIKAITĖ

Lietuvių Fondo (LF) narių metiniuose suvažiavimuose susipažįstama ne tik su Fondo praėjusių metų ataskaita, jo metu keliami rūpimi klausimai, diskutuojama, bet ir renkami ar perrenkami nariai į LF tarybą ir Kontrolės komisiją. Šių metų 47-ajame suvažiavime, kuris įvyko gegužės 1 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, nariai į Tarybą ir kontrolės komisiją buvo be diskusijų ir prieštaravimų išrinkti pirmoje suvažiavimo dalyje, dar prieš atskirų komitetų pranešimus. Į LF tarybą šiais metais buvo išrinkti/perrinkti: Saulius Čyvas, Dalė Lukienė, Laurynas Misevičius, Vytautas Narutis, Raimundas Šilkaitis ir Arvydas Tamulis. Į Kontrolės komisiją dar vienai kadencijai buvo perrinktos Alberta Astras ir Milda Šatienė, trečiąja Komiteto nare tapo suvažiavimo metu iš salės pasiūlyta Aušrelė Sakalaitė.

Šiais metais kadenciją baigė ir į Tarybą nekandidatavo Vytautas Kamantas. Už ilgametę veiklą Fondo valdyboje ir taryboje (dalyvauja nuo 1971 metų) LF vadovybė jam artimiausiu metu įteiks padėką. LF tarybos pirmininkas žodinę padėką išsakė ir puokštę gėlių įteikė ir ilgametei LF metinių suvažiavimų sekretorei Aldonai Šmulkštienei, kuri sekretorės pareigas šiais metais ėjo paskutinį kartą.

Suvažiavimas, į kurį atvyko 181 LF narys su 6,870 balsais (paštu balsavo 111 narių su 1,660 balsų), vyko sklandžiai, be trukdžių. Ypač aiškiai ir profesionaliai buvo pateikti LF pranešimai, kurių santraukas kartu su finansine praėjusių metų ataskaita galima rasti LF leidžiamame šių metų leidinyje „Liepsna“, ir kurią netrukus bus galima rasti internetiniame Fondo puslapyje adresu: www.lithuanianfoundation.org

Todėl šiame straipsnyje ilgiau

apsistosisiu ties gerą įspūdį palikusiais LF tarybos ir valdybos pirmininkų pranešimais, įvardijusiais šių dienų Fondo iššūkius ir problemas bei nurodžiusiais būdus, kaip neatsilikti ir bandyti žengti koja kojon su šia diena.

Pirmininkas įvardijo ateities tikslus ir būdus jiems pasiekti

Suvažiavimui pirmininkavęs LF tarybos pirmininkas Rimantas Griškelis savo pranešime sakė: „Globalinė padėtis per tuos 50 metų apsivertė aukštyn kojomis. Nuo 1962 metų, kai pašto ženkliukas kainavo 4 centus, kavos puodukas 10 centų, o benzino galionas tik 19 centų, nuo to laiko žmogus žengė pirmuosius žingsnius Mėnulyje, stebėjomės pirmaisiais gyvais vaizdais, perduotais iš Marso planetos, televizija tapo spalvota, telefonai be vielų, Kennedy šeima beveik dingo, sugriuvo Sovietų Sąjunga, atsirado kompiuteriai, 'išdygo' internetas, sugriuvo Mao Tse Tungo Kinijai susapnuotas rojus, o Žemės gyventojų skaičius padidėjo daugiau negu dvigubai." Bet svarbiausia, pirmininko teigimu, per tą audringą laiką Lietuva atgavo nepriklausomybę.

Griškelis pastebėjo, jog Lietuvai tapus laisva, jai nutautėjimas vargu ar begresia: visi kalba lietuviškai, veikia bažnyčios, mokyklos ir universitetai pilni mokinių, ekonomika vystosi, Lietuva dalyvauja pasaulinėje plotmėje. Todėl rūpintis dėl Lietuvos, jo nuomone, vargu ar reikia. Kitokią vaizdą LF tarybos pirmininkas mato Fonde. Lietuvos padėtis, sakė jis, pasikeitė, bet Fondas atsiliko nuo riedančių gyvenimo ratų. Jau kuris laikas LF narių skaičius, iškeliaujančių Amžinybėn, pralenkia naujų narių skaičių. Iš kitos pusės, toliau tęsė jis, nors lietuvių skaičius išeivijoje smarkiai išaugo, Fondo gretos nepagausėjo. Keičiasi Fondo narių demografinė sudėtis, gal net ir filosofinis jų palinkimas. Gal, spėliojo Griškelis,

Nauja LF Kontrolės komisija (iš k. į d.): Milda Šatienė, Alberta Astras ir Aušrelė Sakalaitė.

Lietuvai tapus nepriklausoma, LF neteko savo užduoties ir tapo beprasme, iš senų laikų užsilikusia organizacija, veikianti pagal 50 metų senumo darbotvarkę?

LF tarybos pirmininkas susirinkusiems priminė amerikiečių patarlę, pasak kurios, „Jeigu nori pagauti pelę, turi pastatyti geresnius spąstus." „Jeigu LF nori išsilaikyti, – sakė jis, – jis turi tapti patrauklesnis ir ypatingesnis už visus kitus fondus ir organizacijas. Jis turi išsiskirti iš visų kokybiškai bei iš esmės. Jis turi tapti svarbia ir įtakinga išeivijos gyvenimo dalimi."

Siekiant šio tikslo Griškelis pasiūlė „ištiesti ranką jaunimui ir visais būdais jį supažindinti su LF". Tą darant, reikia dėti ypatingas pastangas prieinant prie dabartinio jaunimo. LF tarybos pirmininkas įsitikinęs, jog pats jaunimas į Fondo duris nepasibels ir čekių Fondui be reikalo nerąšys. Todėl, pabrėžė jis, „Jeigu ne jie pas mus ateis, mes turime nueiti pas juos." Griškelio vizijoje Fondas turi

tapti jaunų žmonių gyvenimo, jų kasdienybės dalimi, kad jie pradėtų suprasti ir matyti, jog LF jiems yra svarbus ir naudingas. Užbaigdamas savo kalbą LF tarybos pirmininkas paskatino Fondo šūkį „Iš kartos į kartą" pradėti įgyvendinti nedelsiant.

M. Kasniūnas: vykdam projektus klausta, ar jie padės pritraukti naujų narių

LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas savo pranešime išskyrė tris pagrindines jo vadovaujamos valdybos veiklos sritis praėjusiais metais. Pirmoji – tai konkretūs projektai, antroji – administracijos veiklos patobulinimai ir trečia sritis – naujų narių pritraukimas. Kaip pastebėjo Kasniūnas, nors visi praėjusių metų projektai gal ir siekė kitokių tikslų, niekad, juos vykdam, nebuvo paminėta paklausti, kaip konkretus projektas padės pritraukti naujų narių. Nes, kaip pastebėjo jis, Fondo statistika rodo, jog mirštančių narių skaičius vis dar yra didesnis nei naujų narių skaičius.

LF valdybos pirmininkas pasiūlydė 2009 metų darbais ir projektais. Metai prasidėjo su pokylio Valdui ir Almai Adamkams pasirengimo darbais, į kuriuos buvo pakviesti ne tik Fondo valdybos nariai, bet ir savanoriai. Pokylis, įvykęs 2009 m. spalio 3 d. PLC, atnešė daugiau nei 20,000 dol. pelno, buvo įkurtas naujas Prezidento Valdo ir Almos Adamkų stipendijų fondas (12,885 dol.), skirtas remti gamtosąaug studijuojančius studentus. (Be šio fondo 2009 metais buvo įsteigti dar keturi fondai: Broniaus Bieliuko stipendijų fondas; Dieviško kryžiaus fondas I, Dieviško kryžiaus fondas II ir Jurgio Daugvilos fondas.) Pasak Kasniūno, pokylio metu buvo smagu matyti ne tik dažnai matomus, bet ir iš toliau atvykusius veidus, ypač jaunimą iš Cleveland, Detroit ir Indianapolis miestų. Trys iš pokylyje dalyvavusių studentų tapo naujais Fondo nariais.

Kitas projektas buvo Kalėdinių sveikinimų išsiuntimas ne tik dabartiniams nariams, bet ir žmonėms, kurie nėra nariai, bet galėtų jais tapti ateityje. Kaip sakė Valdybos pirmininkas, ir čia lydėjo sėkmė – Fondas sulaukė naujų narių. Neseniai pa-

Nauja LF taryba (iš k. į d.): Tadas Mickus, Algirdas Saulis, Raimundas Šilkaitis, Antanas Razma, Marius Kasniūnas, Dalė Lukienė, Rimantas Griškelis, Narimantas Udrys, Vytautas Narutis, Violeta Gedgaudienė, Almis Kuolas, Daina Kojelytė, Arvydas Tamulis ir Dalius Vasys (trūksta Sauliaus Čyvo).

LF nuotraukos

baigtas vykdyti dar vienas projektas – išleista LF spalvinimo knygelė ir išdalinta visų lituanistinių mokyklėlių JAV vaikams nuo darželinio amžiaus iki 3-ios klasės. Kiekviename knygelės puslapyje yra kokia nors žinutė apie Fondą. Ją nuspalvinę vaikai paprašyti knygeles atsiųsti atgal į Fondo raštinę. Ir šiuo projektu tikimasi sulaukti susidomėjimo Fondu ir naujų narių – vaikų tėvelių.

Kasniūnas pristatė ir ilgalaikį projektą, kurio tikslas – padidinti Fondo duomenų bazę, į kurią būtų įtraukti ne tik dabartiniai LF nariai, bet ir žmonės iš kitų lietuviškų organizacijų, o svarbiausia – iš tolimų vietų JAV. Panašia duomenų baze jau pasinaudota – išsiųstos el. žinutės LF stipendijas gavusiems studentams. Žinutėmis siekta priminti studentams apie LF jiems suteiktą paramą

gauti informaciją apie Fondą ir tapimą jo nariu. Galų gale, lapkričio 6 d. PLC Fondas rengs tradicinį pokylį.

Pora žodžių apie pelno skirstymą

Diskusijų metu daugiausia teirautasi dėl LF pelno skirstymo gairių ir Pelno skirstymo komiteto sprendimų suteikti paramą vieniems ir neskirti jos kitiems. Priminsiu, jog 2009 metų Pelno skirstymo komitetą sudarė šeši nariai, trys atstovaujantys Fondui ir trys – JAV LB: Algirdas Saulis (pirmininkas) (LF), Danutė Bindokienė (LF), Augustinas Idzelis (antrinininkas, JAV LB), Vytas Narutis (LF), Gintautas Taoras (JAV LB), Narimantas Udrys (antrininkas, LF), Jonas Vainius (JAV LB) ir Virgus Volertas (JAV LB). Stipendijų paskirstymą sudarė: Andrius Tamulis (pir-

Ilgametė LF metinių narių suvažiavimų sekretorė Aldona Šmulkštienė pareiškė sekretorės pareigas šiais metais einanti paskutinį kartą.

ir paskatinti tapti Fondo nariais. Pasak Kasniūno, ir čia susilaukta susidomėjimo ir naujų aukų.

Šiuo metu LF valdyba yra numaičiusi tris projektus. Pirmasis – LF ir PLC golfo turnyras, įvyksiantis birželio 19 d. Old Oak Country Club, Homer Glen, IL. Antrasis – liepos mėnesį Toronto mieste, Kanadoje, įvyksiančios XIX Lietuvių išeivijos dainų šventės metu LF planuoja turėti savo stalą, kuriame bus galima

mininkas), Sigita Baniulytė, Tauras Bublys, Vanesa Kašėlionis ir Juozas Polikaitis.

A. Saulis sakė, jog ir šiais metais Fondas pasirengęs skirti tokią pačią, kaip ir praėjusiais metais pinigų sumą – 400,000 dol. Kadangi kiekvienais metais prašymų yra daugiau nei skirstymui skirtų pinigų, jis įsitikinęs, jog ir šiais metais bus nepatenkintų skirstymo rezultatais. Deja, kol kas tikrovė yra tokia.

Suvažiavime dalyvavę JAV LB atstovai Krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas ir Dalė Lukienė už paramą JAV LB Lietuvių Fondui įteikė medalį, skirtą Žalgirio mūšio 60 metinėms paminėti.

Dalios Cidzikaitės nuotraukos

NUOMONĖ

Brunonas – lietuvių, ne vokiečių šventasis

LINAS SIDRYS, MD

Neseniai Lietuvos istorikai nustatė, kad Saksonijos arkivyskupas, misionierius Brunonas Bonifacijus mirė ne pas jotvingius, bet prie Lietuvos-Rusijos sienos. Istorikai taip pat teigia, kad šv. Brunonas pakrikštijo lietuvių pagonių karalių Netimerą kartu su jo 300 karių įgula. Vėliau Brunonas buvo nužudytas kunigaikščio Zebedeno. Aleliuja! Staiga Lietuva turi du šventuosius: šv. Kazimierą, ir šv. Brunoną.

Ši naują Lietuvos šventąjį paminėjau per Gavėnios susikaupimą Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont. Pamaldžios moterys mano mintims buvo abejingos – Brunonas ne lietuvis, jis vokietis, atsakė jos. Aš paaiškinau, kad tuo metu Vokietijos nebuvo, buvo kunigaikštystės. Prieš 1000 metų vokiečių kalba, kaip ir anglų, buvo visai kitokia, dabartiniam vokiečiui net nesuprantama. Europos bendra kalba buvo lotynų kalba. Tautybės sąvoka buvo visai kitokia, negu kad ji yra dabar. Tautinės valstybės-karalystės tik kūrėsi feodalinėje Europoje. Vokietijos valstybė susikūrė tik 1871 m. Galų gale, mes gyvename čia, Amerikoje, bet mūsų protas, dvasia ir maldos gyvuoja lietuviškoje erdvėje, todėl esame lietuviai. Katalikės moterys palingavo galvas ir sutiko, šv. Brunonas – lietuvių šventasis! Aleliuja!

„Kas yra mano artimas?“ – klausia Jėzaus. Brunono priėmimas į lietuvių šventųjų gretas įrodytų lietuvių katalikų supratimą, kad nereikia gimti Lietuvoje, norint tapti lietuvių šeimos nariu. Šv. Patrikas kilo iš Gaul, dabartinės Prancūzijos, bet visas pasaulis pripažįsta jį kaip airį ir Airijos globėją. Per visą Ameriką neseniai skandavo: „Sveikinimai šv. Patriko dienai! Visi yra airiai šv. Patriko dienai!“ Šis atvirumas svetimiesiems gal ir nulėmė, kad Airija dabar turi gerą ekonomiką ir lietuviai važiuoja į Airiją, o ne atvirkščiai.

Šventojo dvasia arkivyskupą Brunoną siuntė krikštyti lietuvius tūkstantmečio pabaigoje, nes Kristus įsakė apaštalams eiti ir krikštyti visų tautų žmones (Mt. 28,19). Jis ėjo žinodamas apie pavojus, nes vos dešimt metų anksčiau prūsų buvo nužudytas šv. Adelbertas. Brunonas skelbė Kristaus mokymą, įvykdė stebuklą, kuris įtikino Netimerą krikštytis. Brunonas galėjo grįžti į Saksoniją, sėkmingai atlikęs Dievo užduotį, tačiau jis su palydovais pasiliko Lietuvoje statyti bažnyčias, skleisti Dievo žodį, todėl ir buvo pagonių nužudytas. Jo kūnas palaidotas, jo nukirsta galva įmesta į Aistros upę. Šventojo kraujas nutekėjo į Lietuvos vandenį. Aštuoniolika jo palydovų buvo pakarti ant ažuolų šventame miške. Lietuviai pagony garbino gamtą, todėl gal nėra sutapimas, kad šie kankiniai savo mirtimi pašventino ir Lietuvos žemę, ir vandenį, ir mišką, net ir vėją!

Kai kurie sako, va, nepasisekė – Brunono krikštas nieko nepasiekė. Netiesa, Šventojo Dvasia veikia nematomai. Suteiktas krikšto ženklas žmogaus sieloje pasilieka amžinai. Netikintis įeina į tuščią katalikų bažnyčią ir mano, kad ten nieko nėra. Tik tikintysis žino, kad tubernakuly-

je pašventinta duona yra Kristaus kūnas. Taigi, Brunonas savo gyvenimu ir mirtimi amžinai pašventino Lietuvos žemę. Daug šimtmečių Brunonas buvo lietuvių pamirštas, pasiliko tik vienas jo atvaizdas Pažaislio vienuolyne. Tačiau šv. Brunonas Katalikų bažnyčios nebuvo pamirštas. Bonifacium gyvuoja ir lietuvius globoja.

Nėra jokių ženklų, kad karalius Netimeras būtų išsižadėjęs krikščionybės. Gal jo katalikiška dinastija ir įtaka ir nulėmė, kad Mindaugas priimtų iš Kulmo vyskupo lotynišką krikščionybę 242 metais vėliau, o ne stačiatikių krikščionybę iš Kijevo.

Tenka pastebėti, kad krikšto sakramentą gali suteikti tėvai savo vaikams be kunigo pagalbos. Trys šimtai karių pasikrikštijo kartu su Netimeru. Šie vyrai, supratę krikšto svarbą ir pastiprinti šv. Brunono ištikimumo liudijimo, būtų perdavę šį sakramentą savo įpėdinams, gal net per šimtmečius. Taigi, nors ir nebuvo katalikų kunigų ir bažnytinės hierarchijos tęstinumo nuo Brunono ligi Mindaugo, visai galimas dalykas, kad Lietuvoje tuo laiku buvo krikščioniškoji bendruomenė.

Daug ko nežinome apie šiuos laikus. Įdomu pastebėti, kad neseniai pasaulio žiniasklaida pranešė, jog archeologai Anglijoje surado 1000 metų senumo kapą su 50 nukirstų galvų. Tyrimai atskleidė, kad tai buvo vikingai, kurie daug šimtmečių žiauriai niokiojo Anglijos pakrantę. Skaudžiai nukentėję anglosaksai šių 50 vikingų belaisvių galvas nukirto ir sumetė į duobę. Žinome, kad vikingai buvo pasiekę ir Lietuvą.

Taikusis Brunono žygis įamžino ne tik Lietuvos vardą pasaulio rašytinėje istorijoje, bet ir pirmojo lietuvio, pirmojo lietuvių krikščionio, pirmojo lietuvių karaliaus vardą. Neturime laukti archeologų kasinėjimų. Tai didžiausia dovana lietuvių tautai. Kovo 11 dieną „Drauge“, savo straipsnyje „Kur Lietuvos krikšto tėvas?“, siūliau: „Reikia ne tik gero filmo apie šv. Brunoną ir Netimerą, bet ir įspūdingo paminklo Vilniuje!“ Šis paminklas turėtų stovėti aikštėje, kur kadaise stovėjo ateistas Leninas – priešais žmogžudžių KGB centrą. Tai būtų ženklas, kad dangaus karalystė ir paprastų žmonių stebuklingas susivienijimas nugalėjo „blogio imperiją“.

Deja, Vilniaus taryba kaip tik šiemet bendru sutarimu nusprendė sostinės gatvę pakrikštyti misionieriaus žudiko Zebedeno vardu. Vilniaus politikai tapatinasi ne su šv. Brunonu, o su žudiku Zebedenu, teigia „Lietuvos ryto“ žurnalistas Vytautas Bruveris (2010 m. kovo 10 d.)

Dabartiniai komunistų auklėtiniai norėtų sutapatinti taikų Brunoną ir jo mažą būrelį su žymiai vėlesniais kryžuočių puolimais, arba su kažkuo panašiu į vikingo laikų agresiją. Tai grynas melas, neteisinga sovietinio pobūdžio informacija. Vilniaus politikai, pasiekę savo postus korupcija, kyšininkavimu, gal net ir smurtu, nenori krikščioniškos įtakos. Įdomu, kad po tūkstančio metų šv. Brunono asmenybė vėl kviečia Lietuvos vadovus pasirinkti: Kristaus mokslas arba Zebedeno kėsiai?

Vilnius, gegužės 4 d. (ELTA) – 12-asis muzikos festivalis „Sugrįžimai“ viename koncerte pristatė tris lietuvius, savo muzikinę karjerą susiejusius su Didžiąja Britanija ir studijuojančius Londono Karališkojoje muzikos akademijoje. Sostinės Taikomosios dailės muziejuje rinktinę programą atliko dainininkas Vytautas Vepštas, pianistas Mantautas Katinas ir fleitistas Vytenis Gurs-tis. **ELTOS** nuotr.

Prokurorai neatmeta galimybės, kad D. Kedys galėjo būti nužudytas

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Prokurorai neatmeta galimybės, kad dėl dviejų žmogžudysčių ieškotas Drąsius Kedys buvo nužudytas. Tai, kad tirama nužudymo galimybė, pripažino laikinasis generalinis prokuroras Raimon-das Petrauskas, iš-klausęs tyrėjų ataskaitas. Jos Gene-ralinėje prokuratūroje buvo pristaty-tos, apklausus D. Kedžio dėdę ir kai-mynus, gyvenančius netoli vietos, kur buvo rastas D. Kedžio kūnas.

„Pradedant nuo nelaimingo at-sitikimo, baigiant galbūt ir galimu nužudymu“, – apie D. Kedžio mirties

priežastis kalbėjo R. Petrauskas. Anot teisėsaugininko, pirminėje spe-cialisto išvadoje teigiama, kad D. Ke-dys mirė užspringęs skrandžio turi-niu, tačiau tai esą yra negalutinė iš-vada.

„Kol mes neturime visų tyrimo rezultatų, negaliu nieko teigti“, – sa-kė laikinasis generalinis prokuroras. Kol kas prokurorai negali pasakyti, kur pusę metų slapstėsi D. Kedys, ir ar jam kas padėjo slėptis. Iki šiol te-bevyksta jo kūne buvusių cheminių medžiagų tyrimas. Tyrimo rezultatų tikimasi jau šią savaitę.

Lietuvė ketino įvykdyti teroro išpuolį

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Teisėsaugos pareigūnams pernai ru-denį pavyko užkirsti kelią teroro iš-puoliui, kurį Lietuvos pilietė Eglė Kusaitė ketino įvykdyti Rusijoje – su-sisprogdinti kariniame objekte ir nu-sinešti su savimi kuo daugiau žmonių gyvybių, pranešė Generalinės proku-ratūros prokuroras Justas Laucius. E. Kusaitė yra suimta jau ilgiau kaip šešis mėnesius, mergina buvo sulai-kyta Lietuvoje.

Teismo posėdžio pradžioje buvo paviešinta, kad paruošiamuosius veiksmus dvidešimtmetė mergina ga-limai vykdė nuo pernai metų birželio iki spalio 24 d., kada ji buvo sulaiky-ta: tuomet ji mokėsi daryti sprogme-nis, juos sprogdinti, gavo lėšų to-kiems mokymams. Prokuroras J. Laucius tvirtino, kad E. Kusaitė tu-rėjo ryšių ne tik su Rusijoje esančiais asmenimis, kurie buvo sulaikyti, bet ir su „agresyvaus islamo nuostatų“

besilaikančiais asmenimis Azerbai-džane, Uzbekijoje, Anglijoje.

Prokuroras pabrėžė, kad E. Ku-saitės santykiai su artimaisiais yra blogi, ji su jais nepalaiko ryšių. Nuo 2005 m., pasak J. Lauciaus, mergina bėgdavo iš namų, o 2007 m. buvo pas-keleba tarptautinė jos paieška. Mer-gina buvo sugrąžinta į Lietuvą. J. Laucius tvirtino, kad Vokietijoje E. Ku-saitė pagal islamo tradicijas išteikėjo.

Pas merginą ją sulaikant buvo rastas Lietuvos pasas, Rusijos viza ir bilietas. Mergina su Rusijoje esan-čiais galimais bendrininkais, pasak jos advokatės, bendraudavo interne-tu. J. Laucius taip pat tvirtino, kad byla yra vertintina kaip sudėtinga – dalis dokumentų iš Rusijos ir kitų už-sienio valstybių jau yra gauta, dalies dar yra laukiama. Šiuos dokumentus esą dar reikia išversti. Anot pareigū-no, ketinama atlikti įtariamiosios psi-chiatrinę ekspertizę.

Vokietijoje žuvo gabus Lietuvos šokėjas

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Viešėdamas Vokietijoje žuvo gabus Lietuvos šokėjas Eimantas Kali-nauskas.

„Eimantas į Vokietiją buvo atvy-kęs iš JAV, kur ieškojo naujos šokių partnerės. Nelaimė įvyko geležinke-lio stotyje, kai jį, vėluojantį ir neat-sargiai draudžiamoje vietoje per bė-gius skubantį į traukinį, užkliudė ir mirtinai sužalojo kitas pravažiuo-jantis traukinys“, – sakė buvęs E. Ka-linausko treneris, vienas Kauno „Sū-kurio“ klubo vadovų Česlovas Nor-vaiša.

Vokietijos žiniasklaida pranešė, kad buvo sunkiai sužeista kartu su E. Kalinausku per geležinkelio bėgius

bėgusi jauna moteris. Ji sraigtaspar-niu nugabenta į ligoninę Šverine.

E. Kalinauskas su partnere Ve-ronika Golodneva 2007 m. tapo Lie-tuvos jaunimo standartinių šokių čempionu ir laimėjo „Gintarinės po-ros“ jaunimo grupės varžybas, o su Greta Laurinaityte 2008 m. Europos taurės turnyre liko aštunti, 2009 m. „Gintarinės poros“ konkurse tarp su-augusiųjų užėmė 2-ąją vietą. Pernai E. Kalinauskas ir G. Laurinaitytė ta-po Vilniuje surengto tarptautinio fes-tivalio Pasaulio šokių tarybos (WDC) mėgėjų lygos standartinių šokių var-žybų prizinininkais, nusileidę tik Lie-tuvos čempionams sūkuriečiams Do-natui Vėželiui ir Lina Chatkevičiūtei.

Lietuvoje motinoms sudarytos geresnės sąlygos nei JAV

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Lietuvoje motinoms sudarytos geres-nės sąlygos motinystei nei Jungtinėse Valstijose, Liuksemburge, Austrijoje ar Latvijoje, rodo naujas tyrimas.

Tarptautinės organizacijos „Save the Children“ (Gelbėkite vaikus) naujame „Motinų indekse“ Lietuvai skirta 22-oji vieta. Sraše pirmoji vie-ta teko Norvegijai. Už Lietuvą aukš-čiau atsidūrė kitos Skandinavijos ša-lys, taip pat Estija, Vakarų Europos valstybės – Vokietija, Prancūzija, Jungtinė Karalystė.

Lietuva aplenkė Jungtines Vals-tijas, kurioms lentelėje skirta 28-oji vieta, taip pat Čekiją, Graikiją, Lat-viją, Austriją, Liuksemburgą, Lenki-ją, Slovakiją, Japoniją, Baltarusiją ir Rusiją. Tyrimo duomenimis, sun-kiausiai iš 160 įvertintų valstybių motinoms gyventi Afganistane.

Sudarant sąrašą atsižvelgiama į veiksnius, kurie daro įtaką motinų ir vaikų sveikatai bei gerovei, įskaitant galimybę gauti sveikatos priežiūrą ir išsilavinimą.

Bus paskelbtas sunkiausios rašybos lietuviškas žodis

Vilnius, gegužės 4 d. (BNS) – Gegužės 8 d. rengiamas Nacionalinio diktanto finalas, kuriame, be kita ko, bus paskelbtas ir sunkiausias lietu-viškas žodis. Tarp pirmo rato dalyvių pasiūlytųjų į šį vardą – ir Lietuvoje garsi Landsbergio pavardė. Šią pa-vardę rašydami dažnai klydo praėjū-sių metų Nacionalinį diktantą rašę konkurso dalyviai, mat tuomet skai-tytas rašytojo Vytauto V. Landsbergio tekstas, ir daug dalyvių suklupo jau rašydami šią pavardę.

Kaip sakė Nacionalinio diktanto konkursą organizuojančio savaitraš-čio „Atgimimas“ direktorė Dalia Jan-kaitytė, sunkiausiu žodžiu pirmo dik-tanto rato dalyviai siūlė rinkti „ačiū“, „nuopuolis“, „sūkurys“, „driksti“, „brigzti“, „knygriškykla“, „važselis“, „vakuumas“, „kojinė“, „sąvaržėlė“ ir kt.

Pirmo rato, vykusio kovą, daly-viai taip pat prašyti nurodyti prie-žastis, paskatinusias dalyvauti Na-cionalinio diktanto konkurse. Tarp tradicinių priežasčių (pilietiškumo, patriotiškumo, smalsumo, ar gerai moką kalbą) įvardytos ir tokios prie-žastys, kaip nostalgija mokyklai ar noras sužinoti, kaip „stipriai nutau-tėjau“. Kai kurie moksleiviai nurodė dalyvavę mokytojų liepimu.

Pasak D. Jankaitytės, diktanto tikslas – kad žmonės savo žinias tik-rintųsi savanoriškai, todėl tokios priežastys konkurso organizatorius šiek tiek nustebino. Iš pirmame rate dalyvavusių daugiau kaip 4,000 da-lyvių į finalą atrinkti 111. Tarp jų – 8

užsienio lietuviai (po vieną iš Čika-gos, Tbilisio, Liuksemburgo, Buda-pešto, Vienos, Cambridge ir du iš Briuselio).

Finale dalyvaus ir vienas regėji-mo negalią turintis žmogus. Į finalą, anot D. Jankaitytės, pateko tie, kurie pirmame ture padarė ne daugiau kaip keturias klaidas. Šiemet, kitaip nei pernai, šis reikalavimas buvo vi-siems vienodas. Moksleiviams kartelė nepakelta aukščiau nei kitiems, nes jie šiemet pasirodė ne itin gerai. Kaip teigė D. Jankaitytė, nemažai moks-leivių padarė labai daug klaidų. Ke-turių klaidų kartelė į finalą rodo sąly-ginai kiek blogesnę rašiusiųjų kalbos išmanymą nei pernai, kai užsienyje diktantą rašiusiesiems leista padaryti 2 klaidas, moksleiviai turėjo nepada-ryti nė vienos klaidos, likusieji galėjo padaryti po vieną klaidą.

Nacionalinį diktantą šiemet rašė gerokai mažiau žmonių nei pernai – per 4,000. Pernai konkurse dalyvavo beveik 6,000 žmonių. Anot D. Jan-kaitytės, tai nereiškia, kad diktantas praranda populiarumą – konkurso organizatoriai turi duomenų, kad diktantas populiarėja įvairiose bend-ruomenėse, kur diktantas rašomas nedalyvaujant bendrame konkurse – kalbos žinias rašiusieji patys pasitik-rina pagal vėliau išplatinamą diktan-to tekstą. Kovo pabaigoje konkurso dalyviai lietuvių kalbos žinias tikrino rašydami prozininkės, dramaturgės ir eseistės Vandos Juknaitės tekstą „Skubėkime augti“.

JAV kariai tvarkys Klaipėdos paplūdimius

Klaipėda, gegužės 4 d. (ELTA) – Į Lietuvos uostamiestį atplaukė JAV karinių jūrų pajėgų kreiseris „Vicks-burg“. Laivo įgulą ir kapitoną Timo-thy Mahan pasveikino Klaipėdos me-ro pavaduotoja Judita Simonavičiūtė.

JAV kariškiai valys ir tvarkys Klaipėdos paplūdimius. Talkoje daly-vaus apie 100 žmonių: laivo „Vicks-burg“ įgulos nariai, Lietuvos karinių jūrų pajėgų kariškiai, JAV ambasados Lietuvoje darbuotojai, jūrų kadetai, vaikų globos namų auklėtiniai.

Laivo kapitono T. Mahan paste-bėjimu, „jūsų pakrantės labai pana-šios į mūsų Florida valstijoje, skirtumas tik tas, kad čia truputį vė-siau“. Kapitonas prisipažino keti-nantis ne tik tvarkyti paplūdimį, bet ir paieškoti jūros išmestų gintaro ga-balėlių. Tai neįprasta pramoga ame-rikiečiams, mat Florida valstijos pa-krantėje, anot jo, įprasta rinkti ryklio dantų liekanas.

Apsilankymo metu kapitonas T.

„USS Vicksburg“ yra 173 metrų ilgio raketinis kreiseris, ginkluotas 162 paleidimo sistemomis.

A. Brenciaus nuotr.

Mahan susitiks su Klaipėdos meru, Klaipėdos apskrities viršininku ir Lietuvos karinio laivyno vadu. Laivo įgula sporto varžybose rungsis su Lie-tuvos karinių jūrų pajėgų kariškiais, aplankys Klaipėdos sutrikusio vysty-mosi kūdikių namus.

Pasaulio naujienos

Suimtas įtariamasis mėginimu New York susprogdinti automobilį

New York, gegužės 4 d. (BNS) – JAV pareigūnai suėmė vieną iš Pakistano kilusį amerikietį, kuris siejamas su mėginimu New York „Times“ aikštėje susprogdinti automobilyje paslėptą bombą, pranešė žiniasklaida.

Reuters/Scanpix nuotr.

Televizija MSNBC nurodė, kad Long Island New York valstijoje suimtas vyras yra iš Pakistano kilęs JAV pilietis FaisalShahad. Nurodoma, kad įtariamasis gyveno Connecticut valstijoje. F. Shahzad buvo suimtas John F. Kennedy tarptautiniame oro uoste New York, kai mėgino

įlipti į lėktuvą ir išskristi į Dubajų.

Tyrimas tęsiamas, tačiau aišku, kad šio teroristinio išpuolio tikslas buvo žudyti amerikiečius. Pasak MSNBC, 30-metis vyras susijęs su visureigiu, kuriame gegužės 1 d. vakare buvo aptiktas sprogstamasis įtaisas. Užminuotą „Nissan Pathfinder“ ketinta susprogdinti tokiu metu, kai „Times“ aikštėje, viename judriausių New York rajonų, buvo pilna žmonių.

Pareigūnai visureigyje aptiko tris propano balionus, dešimtis pirotechnikos priemonių, dvi talpas benzino ir trąšų.

Siekdami sulaikyti sprogdinimą mėginusį įvykdyti įtariamąjį pareigūnai pradėjo didelę paieškos operaciją, kurioje dalyvauja JAV federalinio tyrimų biuro (FTB) kovos su terorizmu pajėgos ir New York policija.

Niujorko policija po 2001 metų rugsėjo 11-osios teroristinių atakų, per kurias buvo sugriautas Pasaulio prekybos centras ir žuvo beveik 3 tūkst. žmonių, nuolat yra parengties būklės.

Kol kas atsakomybę už nepavykusį išpuolį New York prisiėmė tik Pakistane veikianti kovotojų grupuotė „Tehreek-e-Taliban“.

„Reporteriai be sienų“ paskelbė 40-ies „spaudos grobuonių“ sąrašą

Paryžius, gegužės 3 d. (AFP/BNS) – Paryžiuje įsikūrusi tarptautinė organizacija „Reporteriai be sienų“ (Reporters sans frontieres – RSF) pažymėdama pasaulinę spaudos laisvės dieną paskelbė atnaujintą 40-ies „spaudos grobuonių“ sąrašą.

„Jie galingi, pavojingi, smurtingi ir nepaiso įstatymų, – savo pareiškime nurodė RSF. – Šie spaudos laisvės grobuonys turi galią cenzūruoti, įkalinti, pagrobti, kankinti ir, blogiausiais atvejais, žudyti žurnalistus.“

RSF sąrašė yra 17 prezidentų ir keli vyriausybių vadovai, tarp jų – Kinijos vadovas Hu Jintao, Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad, Ruandos vadovas Paul Kagame, Kubos prezidentas Raoul Castro ir Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin.

Kasmet atnaujinamame „grobuonių sąrašė“ yra ir naujų pavardžių, tarp jų – Talibano vadovas mula Mohammed Omar. Talibano judėjimo vadovas, „kurio įtaka apima Pakistaną bei Afganistaną, įtrauktas į sąrašą, nes jo šventasis karas yra nukreiptas ir prieš spaudą“, nurodė RSF. Mulai M. Omar pavaldūs „žudikai grasina vietos žurnalistams, kurie neskleidžia jo propagandos“, rašoma RSF pranešime, kuriame pažymima, kad praėjusiais metais talibai įvykdė maždaug 40 išpuolių, kurios buvo tiesiogiai nukreiptos prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemones.

Į sąrašą taip pat buvo įtrauktas Kremlui lojalus Čėčėnijos prezidentas Ramzan Kadyrov. Žiniasklaidos teisių organizacija savo pareiškime pažymi, kad vadovaujant R. Kadyrov „bet kuris asmuo, išsakantis abejonių dėl jo vykdomos politikos, sulaukia

mirtinų atsakomųjų veiksmų“, primindama apie garsios žurnalistės Ana Politkovskaja bei žmogaus teisių aktyvistės Natalija Estemirova nužudymus.

Jemeno prezidentas Ali Abdulah Saleh į „grobuonių“ sąrašą pateko po to, kai Sana įsteigė specialų teismą nagrinėti bylas dėl žiniasklaidos atstovų įvykdytų teisės pažeidimų. Pasak RSF, tokiu būdu siekiama „savaržyti purvinų karų, kurie vyksta šalies šiaurėje ir pietuose, nušvietimą“.

Į sąrašą taip pat buvo įtrauktos Filipinų sukarintos grupuotės. Jos tarp „spaudos grobuonių“ pateko po pernai lapkritį Magindanao provincijoje surengtų maždaug 50 žmonių, tarp kurių buvo 30 žurnalistų, žudynių, kurias surengė „vietos gubernatoriaus pasiūsti žudikai“.

Į sąrašą taip pat įtrauktos italų organizuotos nusikaltėlių grupuotės, baskų separatistų grupuotė ETA ir Somalio islamistų kovotojai. Kaip pažymi RSF, Italijoje saugomi policijos priversti dirbti dešimt žurnalistų, tarp jų – Robert Saviano, parašęs perkamiausia knyga tapusią knygą apie Neapolio mafiją „Gomora“.

Šiais metais iš „spaudos grobuonių“ sąrašo, be kitų, buvo išbraukta Nigerijos valstybės saugumo tarnyba, kuri, pasak RSF, „buvo suvaldyta“. Iš sąrašo taip pat buvo išbrauktos kelios Irako islamistų grupuotės. Kaip pažymėjo organizacija, nors smurto mastas šioje šalyje tebėra didelis, išpuoliai nėra nukreipti konkrečiai prieš žiniasklaidos atstovus.

RSF duomenimis, šiais metais jau nužudyti devyni žurnalistai, 300 žiniasklaidos atstovų laikomi kalėjimuose.

EUROPA

ROMA

Italijos šiaurinio Novaros miesto policija nubaudė vieną musulmonę dėl visą kūną dengiančios skraistės dėvėjimo gatvėje – šis įvykis veikiausiai yra pirmas tokio pobūdžio atvejis šalyje, pranešė to miesto pareigūnas. „Ji turės sumokėti 500 eurų (1,726 litus)“, – sakė Novaros policijos atstovas Mauro Franzinelli.

ATĖNAI

Graikijoje prasidėjo valstybės tarnautojų streikas protestuojant prieš valdžios taupymo priemones. Dėl streiko kilo susisiekimo oro transportu trikdžių. Dėl streiko Graikijos oro bendrovė „Olimpic Air“ atšaukė 42 vidaus skrydžius, taip pat vieną tarptautinį skrydį kryptimi Atėnai-Londonas. Kita Graikijos oro bendrovė – „AGN Airlines“ – atšaukė 17 vidaus skrydžių. Be valstybės tarnautojų streike dalyvauja ir privataus sektoriaus darbuotojai, medicinos darbuotojai ir žurnalistai.

AZIJA

TOKIJAS

Japonijos premjeras Yukio Hatoyama paskelbė atsisakantis planų visiškai išskeldinti iš pietinės Okinavos salos vietos gyventojų nemėgstamą JAV karinę bazę, atsižadėdamas vieno iš svarbiausių savo priešrinkimininių pažadų.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos ir Lenkijos specialistai išvyko į JAV tirti ankstyvojo išpėjimo apie susidūrimą su žeme sistemos, kuri buvo įrengta Lenkijos prezidento Lech Kaczynski lėktuve, praėjusį mėnesį sudužusiame netoli Smolensko. Specialistai toliau tirs Lenkijos pateiktą dokumentaciją apie lėktuvo Tu-154 įgulos profesinį pasirengimą, įgulos pasirengimą atlikti skrydį ir skrydžio darbo organizavimą padalinyje.

Maskva ketina siekti, kad iš Europos būtų išvestas JAV taktinis

branduolinis ginklas, pareiškė Rusijos nuolatinis atstovas prie NATO Dmitrij Rogozin. Tuo pat metu jis atmetė galimybę susieti šį klausimą su Rusijos taktinio branduolinio ginklo atitraukimu nuo sienos su Europos šalimis.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas Barack Obama paskelbė, kad nusprendė metams pratęsti apribojimus Sirijai. Laiške Kongresui B. Obama pažymi, kad priėmė tokį sprendimą todėl, kad Sirija, kaip ir anksčiau, remia teroristų grupuotes, siekia gauti masinio naikinimo ginklų ir raketų”. Drauge B. Obama pripažino, kad Sirijoje matyti ir teigiamų pokyčių.

Jungtinės Valstijos pirmą kartą pateikė tikslus skaičius apie savo branduolinio ginklo atsargas. Pentagono duomenimis, šalis turi 5,113 branduolinių užtaisų. Vyriausybė nusprendė daugiau nelaikyti to paslapytyje, pareiškė Gynybos departamentas. Nuo 1961 m. JAV neskelbė, kiek turi branduolinių ginklų.

Stiprinant saugumą, į Amerikos Aukščiausiąjį Teismą nebebus galima įeiti pro teisingumo ikona tapusį įėjimą. Kaip praneša BBC, būtent dėl saugumo sumetimų į 75 metų amžiaus teismo pastatą nuo šiol nebebus galima pakilti centriniais iš marmuro nukaltais laiptais.

NEW YORK

JAV prezidentas Barack Obama New York prasidėjusioje Jungtinių Tautų (JT) konferencijoje branduoliniais klausimais išpėjo, kad šalys, kurios neatsisakys branduolinių atsargų, yra pasmerktos atskyrimui. Šį griežtą išpėjimą JAV prezidentas išsakė Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties (Non-Proliferation Treaty, NPT) persvarstymo konferencijoje, pabrėžęs, kad didžiosios pasaulio valstybės gali arba prisiimti atsakomybę, arba nuo jos išsisukinėti.

Bendrovė „Apple Inc“ per pirmąsias 28-ias prekybos „iPad“ kompiuteriais dienas jau pardavė 1 milijoną šių kompiuterių, o jų vartotojai jau atsisiuntė 12 mln. programinės įrangos vienetų. Dėl didesnės nei tikėtasi produkto paklausos Jungtinėse Valstijose bendrovė mėnesiui atidėjo jo pristatymą tarptautinėje rinkoje.

ATLANTIC Express Corp.

☎ 1-708-599-9680
AtlanticExpressCorp.com

Visą gegužės mėnesį
siuntinius į Lietuvą siųskite

PIGIAU

**\$0.49/lbs (laivu),
\$1.99/lbs (oro siunta)**

Vienintelis berniuko prašymas – oriai išeiti anapus

VILMA DANAUSKIENĖ

Taurui Pamparui iš Kauno rajono Šatijų kaimo greit bus penkiolika. Vienuoliktus metus Tauras serga galvos smegenų vėžiu. Gydytojai jau išnaudojo visus gydymo būdus, bet liga buvo stipresnė. Taurą šiame pasaulyje palaiko tik šeimos narių atsidavimas ir slauga. Negailestingai vaiko kūną sudarkiusi liga iš jo neatėmė šviesaus proto. Berniukas supranta, kad kiekviena jo diena gali būti paskutinė.

„Ne, mama! Pasakyk jiems, kad dar ne dabar! Aš dar per jaunas numirti! Mama, pasakyk, kad dar ne dabar!“ – nepakeliamo skausmo priepuolio tampomas Tauro kūnas persikreipia, kai paauglys balsu šaukia pagalbą. Kol Gintaras Pamparas skubiai bando į lašinę įdurti švirkštą su morfijumi, Tauro mama Ina nevalingai suklumpa ties sūnaus lova ir pradeda balsu melstis: „Viešpatie, jei tai jau ta akimirka, padaryk, kad mano sūnus išeitų oriai. Padaryk tai, Dieve, prašau!“

Su liga kovoja dešimt metų

Įvykis, aukštyn kojomis apvertęs kauniečių Inos ir Gintaro Pamparų šeimos gyvenimą, atsitiko daugiau nei prieš dešimt metų – 2000-ųjų vasario 16-ąją. Iki tol niekuomet nesirgęs jų sūnus Tauras staiga pradėjo vemti. Vaikas atsidūrė Kauno medicinos universiteto klinikose. Diagnozė – galvos smegenų auglys. Ina neslepia – iki sūnaus ligos jie buvo pasiturintys žmonės, turėjo verslą Kėdainių rajone. Šeima gyveno nuosavame name, augo vyresnioji dukra ir jaunėlis sūnus.

Žinia apie ligą buvo tarsi perkūnas iš giedro dangaus. Gydytojai uždraudė ilgesnes nei dešimties kilometrų keliones – jos buvo pavojingos operuotam Taurui. Pamparai paliko savo namus ir išsinuomojo butą Kaune. „Mes tiesiog užrakinome savo namus ir išėjome – paskui ligą“, – prisimena Ina. Šeima įsikūrusi Šatijų kaime, sodų bendrijoje.

Nors abu dirba, versdamiesi per galvą su darbo ir vaiko slaugos grafikai, tačiau visus uždirbtus pinigus išleidžia sūnaus slaugai. Būna mėnesių, kad jų ir pritrūksta. Visos santaupos ir turėti verslai, namai – seniai parduoti, o gauti pinigai palikti vaistinėse ir klinikose. Šeima už savo lėšas perka didžiąją dalį vaistų, slaugos priemonės, nuskausminamuosius. Tam per mėnesį reikia 3–4 tūkst. litų.

Ilgą laiką vieni nešę jiems tekusi kryžių, dabar Pamparų šeima neslepia – vieni patys neišgali tiek lėšų, kiek jų reikia tam, kad ilgai lauktas, sveikutėlis gimęs ir iki ketverių metų niekuomet nesirgęs jų mylimas vaikas iš šio pasaulio išeitų neskausmingai, oriai ir tauriai.

„Mums gydytojai davė 3–6 mėnesius. O mes gyvename jau daugiau nei 10 metų. Dešimt metų kasdien kovojame su vėžiu. Išgyventos kelios auglio šalinimo operacijos, 14 chemoterapijos seansų, 102 spindulinės terapijos blokai. Sūnus klupo ir kėlėsi, mes irgi... Sunku ir skaudu – mes pralaimėjome. Medicina pralaimėjo. Mes namie, sūnus išeina... tai vadinasi paliatyvioji terapija“, – moteriai sunku kalbėti apie tai, kas iš

esmės pakeitė jų šeimos gyvenimą.

Pirmoji auglio šalinimo operacija Taurui atlikta 2000 metais. Pašalintas pakaušyje rastas navikas, taikyta radioterapija. Tuomet dar nežinota, kad liga atsinaujins – 2001-ųjų vasarą nustatyta, kad navikas ataugo, be to, jis piktybinis. Vaikas vėl operuotas. Diagnozuota ketvirto laipsnio anaplastinė ependimoma.

Dar penki chemoterapijos kursai, vėliau taikyta radioterapija. Beveik ketverius metus liga neteikė apie save jokių žinių. Tauras lankė mokyklą, rinko ir skaitė savo mėgstamas knygas apie gamtą, lipdė dinosauro kaukoles iš molio, rūpinosi savo augintiniais akvariume, rinko savo sugautų lydekų galvas... 2005-aisiais liga vėl parodė savo jėgą. Medikai operuoti Taurą ryžosi tik 2006-ųjų sausį. Išoperuotas ataugęs auglys, nustaty-

Gintaras prieš dvejus metus, kai liga buvo kiek atsitraukusi. Iš Pamparų šeimos asmeninio albumo.

ta trečia vėžio stadija. Vėl sekė chemoterapija. 2006 metais Taurui prasideda alpimo priepuoliai, dar po poros metų – stiprūs galvos skausmai, pykinimas, vėmimas, atsiranda šviesos baimė.

2008-ųjų lapkritį – ketvirtoji operacija. Trys sekinantys chemoterapijos seansai. Kraupi žinia – ketvirtoji stadija. O prieš metus gydytojai nuleido rankas – liga nugalėjo. Taurui nutraukiamas gydymas, paliekama tik palaikomoji slauga, vadinamasis paliatyvusis gydymas. „Tai reiškia, kad esame palikti išeiti“, – Ina, kaip ir daugelis neįgalų vaikų auginančių mamų, nesako žodžio „numirti“.

Tauro būklė sunki. Berniukas apako, prarado uoslę, metastazės perkreipė kūną, persuko sprandą, auglys iškreipė kaukolę, priepuolio metu užeinantys traukuliai laužo galūnes, verčia akių obuolius, atima kalbą. Vaikas nuolat prijungtas prie lašinės, o priepuoliai kartojasi kelis kartus per parą. Bet galvos smegenų auglys neatėmė iš Tauro sveiko proto ir nuovokos suvokti tai, kas su juo vyksta. Berniukas nevaikiškai supranta, kaip sunku ne tik jam, bet ir namiškiams, ir prašo vieno – neme luoti.

Gegužės devintąją Taurui sukaks penkiolika. „Aš jau visas paauglys“, – prisipažįsta, kai jį aplankau. Tauras išduoda paslaptį, ko norėtų gimtadieniui dovanų: „Turistinio peiliuko – tokio su daugeliu įvairių geležčių.“

Dar vienas noras – kuo greičiau pradėti lankyti mokyklą. Bijo atsilikti nuo bendraamžių ir vėliau neįstoti į savo išsvajotas biologijos studijas.

Bet Tauro kambarėlyje antrajame sodo namelio aukšte laikas tarsi sustingo. Tvarkingai sudėtos knygos laukia mokinio. Ant rašomojo stalo – J. K. Rowling „Haris Poteris ir mirties relikvijos“, ant knygos – lapelis su Tauro ranka užrašytu užrašu „253 puslapis perskaitytas“. Iki pabaigos – antrątiok...

Valstybės lėšos – institucijų išlaikymui?

Visus šiuos ilgus metus šeima tekusi kryžių nešė viena, kartu su Kauno medicinos universiteto klinikų medikais. Ir tik neseniai, kai medikai nuleido rankas, kai išseko visi

riam nustatyta nuolatinė slauga. Šie pinigai skirti tam, kad būtų suteiktos reikalingos paslaugos namuose: socialinis darbuotojas, masažai, logopedas ir kt. (tai, kas numatyta socialinių paslaugų kataloge).

Pasak Aušros, šie pinigai dažniausiai ligonio nepasiekia (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pinigai); apie 100 Lt parai – pinigai, skirti įstaigai, kuri teikia asmeniui paliatyvosios slaugos paslaugas. Ligoninių kasos LPF „Algojimas“ vadovė patikino, kad savivaldybėse esančioms slaugos paslaugas teikiančioms įmonėms (UAB) šie pinigai visada pervedami.

(...) Išgirdusi, kokią didelę sumą valstybė numato kas mėnesį neigalaus vaiko priežiūrai, Ina Pamparienė pravirko. Iš tų 7,096 litų sunkų ligonį, kuriam tie pinigai skiriami, tikrai pasiekia tik 1,440 Lt! Visa kita nueina atskirų institucijų ir jų darbuotojų išlaikymui.

(...)

* * *

Labdaros ir paramos fondas „Algojimas“ atidarė specialią sąskaitą LT057300010121217083 Swedbankas, į kurią renkamos lėšos palengvinti Tauro slaugą.

Gavėjas – Labdaros ir paramos fondas „Algojimas“, mokėjimo paskirtis – Tauro Pamparo slaugai, Sąskaitos Nr. LT057300010121217083, bankas „Swedbank“.

Informacija, norintiems pervesti paramą Taurui iš užsienio:

Gavėjas Labdaros ir paramos fondas „Algojimas“ Atsiskaitomoji sąskaita LT057300010121217083; Banko pavadinimas Swedbank; Banko kodas 73000SWIFT kodas HABALT22

Jūsų paaukotą sumą galite pamatyti www.algojimas.lt. Balandžio 27 dieną 7 val. v. Tauro sąskaitoje: 28491.20 Lt

Lietuvoje nėra įstaigos, teikiančios paliatyvosios (mirštančiųjų slaugymo) slaugos paslaugą vaikams. Visos slaugos ligoninės skirtos tik suaugusiems asmenims. Už jūsų suaukottus pinigus būtų įdarbintas profesionalus slaugytojas, kuris padėtų šeimai Tauro priežiūroje.

Jūsų suaukoti pinigai taip pat bus skirti slaugos priemonių ir reikalingų vaistų, kurių dabar Ligoninių kasa neatlygina, tačiau kurie būtini berniukui, pirkimui. O svarbiausia – bus galima apmokėti funkcinės lovos ir specialaus čiužinio nuomą (per mėnesį tai kainuoja apie 1,000 litų). Šios funkcinės priemonės yra reikalingos, kad nejudantis vaiko kūnas nepradėtų pūti nuo pragulų.

Sutrumpinta

Lrytas.lt

MARGUTIS II

MARGUTIS II

LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 21

Dėkoju ir Lietuvos Dienų Redakcijai, kad įdėjote mano nuotrauką ir parašėte trumpą informacinį straipsniuką apie mano darbus.

Bet šia proga man kyla šiokių tokių minorinių apmąstymų dėl vertybių gradacijos. Tame pačiame *Lietuvių Dienų* numeryje ant viršelio Jūs atspausdinote Miami Parado Karalaitės Marcelės Velibusaitės besišypsančią nuotrauką, o mane, minintį savo dramaturginio darbo 25 m. sukaktį, teiktės nukelti į 11 psl. ir atspausdinote nuotraukėlę per vieną skiltį.

Ak, žinoma, aš čia nereiškiu ir negaliu reikšti jokių pretenzijų, tik man kyla tokia apyliūdnė mintis: jei tu esi graži mergaitė, tai tau užtenka nusiųsti savo nuotrauką arba pačiai nueiti į ‘kontestą’, saldžiai (...) šyp-
telėti prieš foto aparatą, ir tu jau did-vyrė, redakcinė sensacija, tau pir-mieji žurnalo puslapiai. Bet jei tu iš-dirbai literatūrinį darbą 25 metus, jei tu išvarei šiokį tokį barelį savo tautos kultūros dirvoje, jei tūkstančiams savo tautiečių tu davei progos apie šį bei tą pamąstyti ir pergyventi, tai tau užtenka trumpo informacinio straip-sniuko ir mažos nuotraukėlės.

Tos gražuolės pavyzdį aš pa-ėmiau iš daugelio kitų, ir aš visai nepavydžiu jai garbės, kurią jai teikia redaktoriai, tik aš, prisipažinsiu, nekaip jaučiuos, sutriuškintas po jos didenybės 1958 m. Orange Bowl ka-ralienės vežimo ratais.

Ir dar vienas mažmožis. Aš visa-da kažin kaip galvojau, kad *Lietuvių Dienų* leidėjai ir redaktoriai yra iš tikrųjų *Lietuvių dienų* (išskirta V. Alanto – L. P.-K.) leidėjai ir redakto-riai, bet turbūt aš būsiu suklydęs. Man dingojas, kad, jei Alantas būtų geras katalikas, tai, jam minint savo literatūrinio darbo 25 m. sukaktį, būtų *Lietuvių Dienose* atsiradę dau-giau vietos. Kitaip sakant, jei Alantas būtų lietuvis plius katalikas, tai jis būtų užsitarnavęs didesnio *Lietuvių Dienų* leidėjų bei redaktorių palanku-mo. Bet, kadangi Alantas tėra tik lietuvis, tai jį galima paminėti ir atža-garia ranka.

Kitaip, brangus kolega, aš jūsų taktikos ir vertybių gradacijos nemo-ku išaiškinti.

Žodžiu, ačiū ir už tai, ką man padarėte.

Kolegiškai Jūsų Vytautas Alan-tas”

*

Bedarbystė dažnokai sujaukdavo V. Alanto ir jo šeimos gyvenimą. Ji paženklino ir 1957 metų pabaigą bei 1958 metų pradžią.

Kad iš fabriko gali būti atleista dar apie pusketvirtą šimto darbinin-kų, iš unijos atstovo V. Alantas išgir-do dar gruodžio antrąją. Darbininkai jau senokai buvo atleidinėjami, ta-čiau kol kas nebuvo liečiami vyresnio amžiaus, tokie kaip jis.

Kai gruodžio šeštąją buvo paleis-ta 311 darbininkų, tapo aišku, jog ateina ir jo eilė.

Taip ir atsitiko. Atleido gruodžio tryliktąją. „Maloni staigmena prieš pat šventes! – ironizuoja rašytojas sa-vo dienoraštyje. – Kai publika nebe-perka fabriko gaminių, (...) turi nu-kentėti darbininkas. (...) Tiesa, unijos

yra išsikovojusios teisę, kad atleistieji darbininkai gauna nedarbo kompen-saciją (Michigano valstybėje – 26 sa-vaitėms). Tuo būdu jis lyg ir nėra išmetamas į gatvę be nieko, kaip kad buvo pirma – jis dar pusę metų gali šiaip taip laikytis ant paviršiaus, bet morališkai pats atleidimo momentas darbininkui nuo to nė kiek nėra leng-vesnis. Kol tu reikalingas darbdaviui, jis tave kinko į vežimą, kai neberei-kalingas, jis tave iškinko ir sako: ‘Nešdinkis po velnių!’ Ir pats šlykš-čiausias jausmas yra tas, kad nežinai, kada darbdavys vėl tave teiksīs įkin-kyti į vežimą. O gal tu jam ir visai ne-bebūsi reikalingas? Kai nebegausi kompensacijos, kas tada?”

Nelinksmesnė situacija ir praėjus mėnesiui. Taip, pradėjo gauti pašalpą ir ją gaus dvidešimt šešias savaites, tačiau ką reikės daryti, jei per tą laiką vėl nepakvies į fabriką? Neri-mas, nesaugumo jausmas kol kas ne-padeda ir V. Alantui-rašytojui. Slogi kasdieninė nuotaika, kurią vis dėlto pasiryžęs įveikti. Ne pirmą kartą juk.

*

Nedarbas fabrike tęsiasi, užtat V. Alantas-rašytojas nesėdi sudėjęs rankas.

M. Sims paprašė pabūti jos po-ezijos knygos redaktoriumi ir dabar ne tik ruošia kolegės eilėraščius spau-dai, bet ir rašo jos biografiją.

Kiekvieną savaitę bent porą dienų paskiria romano *Laisvi per amžius* perdirbinėjimui ir taisymui. Kūrinį iš partizanų gyvenimo pradėjo dar 1954 metais, dabar – pati geriau-sia proga jį pabaigti.

*

Gerokai rašytojo nuotaiką pa-taisė kolegų ir kitų tautiečių dėme-sys, kurį jie parodė, pažymint litera-tūrinio darbo sukaktį. Iniciatyvos ėmėsi Lietuvos kultūros klubas. Pa-gerbimas surengtas Detroito tarptau-tiniame institute 1958 m. balandžio 13 d.

Paskaitą apie V. Alanto literatū-rinį darbą skaitė Alė Rūta, publicisto-laikraštininco nueitą kelią aptarė Vl. Mingėla. Buvo perskaityti Lietuvos rašytojų draugijos pirmininko Benio Babrausko ir Lietuvos žurnalistų sąjungos valdybos pirmininko Kazio Petro Obolėno atsiųsti sveikinimai.

Dar daugiau sveikintojų patys kilo į sceną. Pasveikinti jubiliao iš Tabor Farmos atvyko J. Bačiūnas. Daug gerų žodžių pasakė ir detroi-tiškiai – Lietuvos organizacijų Centro pirmininkas Alfonsas Nakas, Lietu-vių bendruomenės valdybos atstovas Alfonsas Juška, Dramos mėgėjų sambūrio pirmininkas Vincas Žeber-tavičius, Lietuvos rezistencijos Det-roito skyriaus pirmininkas P. Stanio-nis, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Detroito skyriaus pirmininkas Kazys Veikutis. Akademinio skautų sąjū-džio vardu sveikino Vaidevutis Man-tautas, studentų santariečių – L. Boreišytė.

Klaudydamasis kalbų ir sveikini-mų bei pianistės Liucijos Mingėlaitės atliekamų kūrinių, jausdamas šiltą, šeimynišką vakaro atmosferą, V. Alantas ne sykį mintimis sugrįžo į li-teratūrinio darbo pradžią, į tėvy-nę.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Prezidentė ir politinis patas

Atkelta iš 9 psl. spaudimas Seimui save paleisti, nors pasipriešinimas būtų didelis. Neaišku, ar naujoji valdžia būtų veiksmingesnė.

Trečiasis scenarijus – palaikyti opozicijos pastangas suburti naują koaliciją. Šis variantas nėra labai įgyvendinamas. Opozicija turėtų pervilioti liberalcentristus bei Arūno Valinsko frakciją, ir sunku įsivaizduoti, kad D. Grybauskaitė palaimintų koaliciją su A.Valinsku. Net jei pasisektų sulipdyti naują koaliciją, ji būtų tokia marga, kad negalėtų susitarti dėl veiksmingos programos. Gedimino Kirkilo Vyriausybė apsiėjo be aiškos programos, bet tada ūkis

klestėjo, ir Vyriausybė galėjo ramiai dalyti į biudžetą įplaukančias lėšas. Be to, kam iškeisti silpną koaliciją į šiek tiek tvirtesnę, jei pastaroji būtų net mažiau veiksminga? Tad šio varianto nesulauksime.

Pirmieji du variantai nėra be rizikų prezidentei. Remdama nepopuliarią koaliciją, D. Grybauskaitė rizikuotų savo politiniu kapitalu. Nauji rinkimai būtų loterija, o naujai išrinktas Seimas 3/5 visų narių balsų dauguma galėtų paskelbti pirmalaukius prezidento rinkimus. Visada yra ketvirtoji alternatyva – stebėti įvykius ir viltis, kad viskas baigsis gerai. Veikiausiai taip ir bus. **Alfa.lt**

Margumynai

Atkurtas mamutų kraujas

Iš Sibire rastų mamuto kaulų mokslininkams pavyko atkurti išnykusių gyvūnų kraują, skelbia „ABC News”. Remiantis tyrimo rezultatais, kurie išspausdinti žurnale „Nature Genetics”, tarptautinė mokslininkų komanda naudojo šiuolaikines bakterijas, kuriomis atkūrė mamutų kraujyje buvusį hemoglobiną.

Tiksliai atkurta mamutų kraujo sudėtis mokslininkams paaiškina ir tai, kaip šie gyvūnai sugebėjo išgyventi atšiauriame Arkties klimате. Kaip teigia vienas tyrimo bendraau-

torių, prof. Alan Cooper, vadovaujan-tis Australijos senovės DNR centrui prie Adelaidės universiteto, naująja technika bus galima atkurti ir kitų išnykusių gyvūnų kraują, pavyzdžiui, Tasmanijos tigro ar net žmogaus protėvio – neandertaliečio. Tai, pasak tyrėjo, padėtų geriau suprasti jau išnykusių organizmų biologiją ir fiziologi-ją. „Taip tarsi nukeliautume 30 tūkst. metų atgal į praeitį ir paimtu-me kraujo mėginį tiesiai iš piršto”, – sakė komandos laimėjimus žurnalis-tams pristatęs mokslininkas. **Lrt.lt**

Moteris kelius įsimena geriau už vyrus

Net jei moterys ir turi sunkumų su žemėlapių skaitymu, tačiau jos – jei toje vietoje jau buvo – yra geresnės už vyrus. Tyrėjai išsiaiškino, kad vyrams geriau sekasi atrasti naujas vietas, o moterims – į jas sugrįžti. Tai yra dėl to, jog moterys daug geriau nei vyrai įsimena kelrodžius, tad an-trą kartą keliaujant joms jau lengviau atrasti tą pačią vietą. Tai yra tikriausiai dėl skirtingų vyrų ir moterų vaidmenų ankstyvosiose rankiotųjų-medžiotųjų bendruomenėse. Sekan-

tiems paskui grobį vyrams tada tek-davo keliauti įvairiais keliais, o miško gėrybes rankiojančioms moterims dažniausiai tekdavo įsiminti vietas, kuriose gausu uogų ar grybų.

Tyrimo metu buvo stebėti ato-kaus Meksikos kaimelio gyventojai, kurių vyrų ir moterų buvo paprašyta grybauti. Nors tiek moterys, tiek vyrai į kaimelį sugrįžo su panašiu kiekiu grybų, tačiau pastarieji grybavi-mui sueikvojo net 70 daugiau energi-jos nei moterys. **Lrt.lt**

Vilniaus paveikslų galerijoje – į Lietuvą sugrįžę reikšmingi archyviniai dokumentai

Lietuvos dailės muziejus Vilniaus paveikslų galerijoje balandžio 30 d. Užsienio reikalų ministerija surengė iš Paryžiaus į Lietuvą parvežtų Lietuvos valstybei ir jos diplomatinei tarnybai reikšmingų archyvinų dokumentų ir daiktų iš Baltrušaičių šeimos archyvo perdavimo ceremoniją. Šias vertybes Lietuvos ambasadorei Prancūzijoje Jolantai Balčiūnienei įteikė J. Baltrušaičio jaunesniojo sūnus Jean Baltrušaitis. O Lietuvos atminties institucijoms šiuos archyvinius dokumentus, knygas ir daiktus nuolatiniam saugojimui perdavė LR užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

Vilniaus paveikslų galerijoje nuo 2002 m. veikiančioje J. Baltrušaičio memorialinėje bibliotekoje nuo šiol bus nuolat eksponuojama ir pomirtinė J. Baltrušaičio kaukė bei 158 išlikusios bibliotekos knygos, buvę poeto namuose Maskvoje, vėliau – bute Paryžiuje.

Pažymėtina, jog istorinę Jurgio Baltrušaičio memorialinės bibliotekos, kabineto ir svetainės baldų kolekciją Lietuvos dailės muziejus dar sovietiniais metais perėmė iš Lietuvos atstovybės Maskvoje, kurioje buvo išsaugota J. Baltrušaičio namų palikimo dalis. Vilniuje šis baldų rinkinys buvo restauruotas Lietuvos dailės muziejaus P. Gudyno restauravimo centre, o 2002 m. spalio 22 d. Vilniaus

paveikslų galerijoje buvo atidaryta J. Baltrušaičio memorialinių baldų ekspozicija – biblioteka (unikalių klasicizmo baldų rinkinys) ir darbo kabinetas (XX a. pr. baldai). Šioje J. Baltrušaičio bibliotekoje jau aštuoneri metai rengiami kameriniai kūrybos vakarai, kuriuose pristatomos kultūros palikimo vertybės. J. Baltrušaičio bibliotekoje posėdžius rengia J. Baltrušaičio fondas, kuriam vadovauja aktorius Donatas Banionis.

Vilniaus paveikslų galerijoje įkurtos J. Baltrušaičio memorialinės bibliotekos spintose saugoma ir rodoma vertinga XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios knygų, albumų, enciklopedinių leidinių rinkinys, kurį dabar papildė iš Paryžiaus atvežti 158 leidiniai. Didesnė dabar muziejui perduotų J. Baltrušaičio knygų dalis – žodynai, taip pat lietuvių kalbos gramatikos lietuvių, rusų kalbomis. Keletas leidinių nagrinėja Lietuvos istoriją, Lietuvos – Lenkijos santykius pirmosios Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu. Užsienyje leista literatūra anglų kalba atspindi rusų okupuotos Lietuvos kovą už laisvę. Dauguma grožinės literatūros knygų lietuvių, rusų, suomių, olandų, danų kalbomis yra ir pažymėtos J. Baltrušaičio autografais bei poetui knygas dovanojusių asmenų įrašytomis dedikacijomis.

Nuo balandžio 30 d. Vilniaus paveikslų galerijoje atidaryta paroda „Į Lietuvą grįžę Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje 1919–1960 metų dokumentai“, kurioje lankytojams pristatomi net 67 Lietuvos valstybei ir jos diplomatinei tarnybai reikšmingi archyviniai dokumentai bei daiktai. Šią parodą surengė Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos centrinis valstybės archyvas ir Lietuvos dailės muziejus. Paroda veiks iki gegužės 30 d.

Bendromis LR užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos centrinio valstybės archyvo pastangomis, tęsiant Lietuvai reikšmingų dokumentų paieškas užsienyje, šiais metais į Lietuvą grįžo diplomato ir menotyrininko Jurgio Baltrušaičio jaunesniojo išsaugoti Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje 1919–1960 m. veiklos dokumentai, šeimos bibliotekos knygos. Juos Lietuvos ambasadorei Prancūzijoje Jolantai Balčiūnienei taip pat kaip ir

Baltrušaičių šeimos archyvo perdavimas. Iš kairės: Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys ir LR užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. **URM** nuotr.

knygas perdavė J. Baltrušaičio jaunesniojo sūnus Jean Baltrušaitis.

Lietuvos pasiuntinybė Paryžiuje buvo įsteigta 1919 m. gruodžio 1 d. Pirmuoju Lietuvos atstovu paskirtas Oskaras Milašius, nuo 1925 m. gegužės 20 d. – Petras Klimas. 1943 m. rugsėjo mėnesį P. Klimas buvo suimtas gestapo, vėliau kalėjo Sibiro lageriuose. Karo ir sovietinės okupacijos metais Lietuvos pasiuntinybės veiklą Paryžiuje organizavo ir Lietuvos laisvės bylą tarptautiniu lygiu kėlė Lietuvos atstovas Stasys Antanas Bačkis. Perkėlus S. A. Bačkį į Lietuvos pasiuntinybę Washington, DC, jo vietą Paryžiuje užėmė Stasys Lozoraitis, dirbęs Romoje.

Ženklių pėdsaką Lietuvos pasiuntinybėje Paryžiuje paliko dailės istorikas, diplomatas J. Baltrušaitis jaunesnysis, kuris 1931–1954 m. dirbo joje kultūros patarėju, vėliau konsulu, taip pat pavadavo Lietuvos atstovą Paryžiuje S. Lozoraitį.

Nuo 1939 m. Lietuvos pasiuntinybėje Paryžiuje iki pat mirties 1944 m. patarėju dirbo ir žymus poetas, vertėjas ir diplomatas J. Baltrušaitis vyresnysis, 19 metų praleidęs Lietuvos diplomatinėje tarnyboje Maskvoje.

Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje dokumentų parodoje rodomi 1917 m. gruodžio 11 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, 1918 m. Vasario 16-osios Akto, Lietuvos nepriklausomybės

mybės „de facto“ pripažinimų notų vertimų patvirtinti nuorašai; pasiuntinybės Paryžiuje susirašinėjimo su Lietuvos užsienio reikalų ministerija, užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis veiklos, padėties Lietuvoje klausimais dokumentai; pasiuntinybės pranešimai apie Lietuvos užsienio politiką; dokumentai apie sudėtingus to meto Lietuvos ir Lenkijos santykius; tarnautojų asmens bylos, dokumentai apie kandidatus į Lietuvos garbės konsulus; namo pasiuntinybei pirkimo dokumentai, baldų brėžiniai, nuotraukos; pasiuntinybės antspaudai, konsulinio mokesčio ženklai, LR diplomatiniai ir užsienio pasai. Pokario dokumentai atspindi apie Lietuvos diplomatinės tarnybos padėtį ir veiklą egzilyje, jos pastangas informuoti pasaulio visuomenę apie padėtį okupuotose Baltijos valstybėse, siekį atkurti jų valstybingumą.

Perduotuose diplomatinuose archyvuose vienas ankstyviausių ir įdomiausių dokumentų yra susijęs su J. Baltrušaičiu vyresnioju. Tai 1920 m. Rusijos revoliucinio tribunolo šaukimas jam atvykti į tardymą.

Parodą papildė Lietuvos pasiuntinio Paryžiuje P. Klimo 1936–1940 metais filmuota medžiaga apie to meto diplomatus, kultūros ir meno kūrėjus.

LDM Ryšių su visuomene centro info

Lietuvos dailės muziejui perduotas Baltrušaičių šeimos archyvas.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Komiteto „Lietuvos našlaičių globa“ veikla

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Komiteto „Lietuvos našlaičių globa“ pirmininkas Juozas Polikaitis, vicepirmininkė Dana Bazienė, izdininkas Albinas Smolinskas, komiteto nariai Silvija Aleksūnienė, Regina Jautokaitė, Alina Vadeišienė, Gražina Liautaud ir Aldona Šmulkštienė atlieka įvairius darbus, dėl remiamų našlaičių reikalų. Šiuo metu yra remiamas 461 našlaitis. Vieno našlaičio paramai žmonės aukoja po 150 dol. per metus. Kiti prideda ir daugiau. Parama 3 kartus per metus siunčiama Lietuvos našlaičių globos komiteto (toliau LNGK) įgaliotiniams Lietuvoje: Gražinai Landsbergienei, „Kaimo vaikai“ atstovei Bronei Bartkevičienei, ses. Jūratei Plonytei, Vidai Beliūnaitei ir kun. L. Dambrauskui. Siunčiama ir papildoma parama, kurios pageidauja siuntėjai.

2009 m. našlaičiams buvo nušiesta 72,217 dol. Paskutiniame LNGK posėdyje, vykusiame 2010 m. kovo 25 d., buvo aptarti įvairūs reikalai: vaikų anketų atnaujinimas, lankstinuko išleidimas, informacijos tinklalapyje sutvarkymas. Reikalingas dar vienas savanoris, kuris tvarkytų bylas (files). Paramą našlaičiams nutarta padidinti iki 160 dol. per metus, pridedant 10 dol. iš LNGK izdo prie aukotojų siunčiamos 150 dol. metinės sumos.

Pirmininkas J. Polikaitis pranešė apie pasikeitimus JAV LB Socialinių reikalų taryboje. Kadangi 2009 m. rudį JAV LB tarybos suvažiavime jis buvo išrinktas JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininku, tai pagal LB įstatus nebegali eiti LB Socialinių reikalų tarybos pirmininko pareigų. Pirmininku šiuo metu yra Vytautas Mačiūnas, o J. Polikaitis yra vicepirmi-

ninkas.

Posėdyje buvo kalbama apie tai, kaip geriau panaudoti Vandos Prunskienės palikimą. Testamento vykdytojas yra LNGK.

Jau anksčiau iš šio palikimo buvo paskirta 200,000 dol. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienų seserų (pas mus vadinamų Putnamo seselėmis) istorinio pastato, esančio Šv. Kryžiaus komplekse, Vilniuje, atnaujinimui. Šiuo metu pastate yra mergaičių studentų bendrabutis. Studentes globoja seselės. Kadangi tai Vilniaus miesto paveldui priklausantis pastatas, jo atnaujinimui reikėjo daug lėšų. V. Prunskienės vardas tarp kitų didžiųjų geradarių vardų, įrašytas pastate saugomame specialiaame Didžiųjų aukotojų sąrašė.

Šiame posėdyje kalbėjo ir ses. Ignė, Nekaltai Pradėtosios Švč. Mer-

gelės Marijos vargdienų seserų viceprovincijolė ir Š. Amerikos bendrijos vyriausioji, kuri buvo paprašyta pateikti pasiūlymų. Ji kalbėjo apie Dievo centrus, kuriuos yra įkūrusios seselės ir apie įkurtas parapijų centrus, apie centrams labai reikalingą paramą. Į tokius centrus ateina vaikai iš vargstančių šeimų. Taip pat buvo kalbėta ir apie gausių šeimų rėmimo galimybes. Nors LNGK posėdžiauja nedažnai, bet kiekvienas narys kasdien atlieka savo darbą, kad bent kiek palengvintų našlaičių bei vargstančių vaikų dalį.

LNG komitetui nuolat talkininkauja atstovės Jeanne S. Dorr ir Teresė Landsbergienė, gyvenančios JAV rytiniame pakraštyje.

LNGK yra nuoširdžiai dėkingas joms ir visiems rėmėjams bei aukotojams, be kurių geraširdiškumo negalėtų visų darbų atlikti.

„AGROBALT 2010“

Atkelta iš 3 psl.

Šventiniame renginyje pirmą kartą buvo pristatyti tautinio paveldo produktai ir senųjų kaimo amatų tradicijos. Tautinio paveldo produktai, kaip žinome, – vienas iš svarbiausių tautos tapatybės elementų, kuriuose atsispindi kultūros tradicijos ir savitumas. Būtent tokiais produktais bei tradicijomis Lietuva įdomi pasauliui. Į tautinio paveldo sampratą įeina daug sričių – tai ir maisto gaminiai, amatininkų dirbiniai, senųjų veislių gyvūnai bei jų produktai, muzikos instrumentai, net ir senoji lietuviška muzika, senosios giesmės, tradicinių renginių ir kalendorinių švenčių organizavimas.

Daugelį lankytojų, ypač iš užsienio, viliojo mūsų puodžių, audėjų ir vytelių pynėjų rankdarbiai. Grupelė smalsių italų susigundė Rumšiškių krašto puodžiaus Vyganto Jezersko dailiais ašotėliais ir bokalais, o įnoringi vokiečiai negalėjo atsispirti vilnietės tautodailininkės Vitos Babičienės išaustoms margaspalvėms, rinktinėms juostoms.

Lankytojų akiratyje – retos veislės galvijai

Daugiau nei kelių šimtų dalyvių margumyne galima buvo išvysti Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos ir Suvalkijos regionų ūkininkus, bendrovių atstovus. Be tradiciškai jau keliolika metų aktyviai šioje parodoje dalyvaujančių visiems mums gerai žinomų įmonių kaip AB „Alita“, „Traidenis“ ir UAB „Riamona“ sutikome ir rečiau į šitokią renginį atvykstančių dalyvių. Galvijų paviljone akis patraukė keletas grakščių ir Lietuvoje jau retai sutinkamų vietinių šėmųjų veislės karvyčių. Šių gyvulių šeimnininkė Lina Čepulienė iš Dzūkijos krašto priminė, jog vietinių šėmųjų galvijų veislė Lietuvoje yra žinoma nuo senų laikų, siekiančių net XVII amžių. Tačiau dėl ilgalaikio ir beatodairiško gerinimo įvairių juodmargių bei žalmargių veislių, dėl masiško brokavimo lietuviški šėmieji galvijai atsidūrė ties išnykimo riba. Daugeliui ūkių, laikusių šią veislę, neįtiko jų spalva, pernelyg smulkūs.

Ažuolinių kaime, netoli garsaus Žuvinto rezervato, 80 ha ūkyje šeiminkaujanti V. Čepulienė tikino, jog be reikalo mūsų tautiečiai lengvabūdiškai buvo nurašę šiuos gyvulius. Pasirodo, vietiniai šėmieji galvijai nuo seno pasižymi aukštu produktyvumu ir sveikatingumu, yra labai ramūs, nereiklūs, lengvai prisitaikantys ir prie šaltesnių klimato sąlygų. Savo pienininkystės ūkyje su vyru Gintautu V. Čepulienė laiko 11 telyčių ir 16 karvių. Per praėjusį metų sezoną vidutiniškai iš vienos karvės primelžė beveik 5,500 kg pieno, kurio riebumas siekė 4,41 proc.

Greta Vitos kitoje gardo pusėje išvydome dar dviejų jos kraštiečių – Gražvydo Miškinio ir Arūno Žalyno – atvežtas taip pat retos Lietuvos vietinių baltnugarių veislės telyčias. G. Miškinis iš Ponkiškių kaimo, netoli Simno, ūkininkaujantis 130 ha žemėje, laiko 28 karves ir 16 jau minėtos veislės telyčaičių. Pasak Gražvydo, vietiniai baltnugariai galvijai Lietuvoje žinomi nuo neatmenamų laikų, tačiau prieš pusę amžiaus masiškai

juos poruojant su kitų veislių buliais, ėmė sparčiai nykti. Baltnugarės karvės taip pat yra pieningos, sveikos, puikiai prisitaikiusios prie klimato ir gamtinių sąlygų, atsparios įvairioms ligoms. Iš šios veislės karvių vidutiniškai per metus primelžiama po 4,600 kg pieno, riebumas siekia beveik 4 proc.

Vaistažolininkų gėrybės

Pačiame parodų centre miela buvo susitikti ir pabendrauti su Pilnų namų bendruomenės atstovais, atvykusiais iš Varėnos rajono, Panaros kaimo, netoli Merkinės. Pats Bendruomenės vadovas kunigas Valerijus Rudzinskas dėl pernelyg didelio užimtumo negalėjo atvykti į parodą. Apie visoje šalyje išgarsėjusios Bendruomenės veiklą – ekologinių vaistažolių auginimą, papasakojęs vienuolis brolis Laimonas Mituzas priminė, kad sumanymas užsiimti šia reta verslo šaka kilo truputį daugiau nei prieš penkerius metus.

„Viskas prasidėjo nuo to, kad mūsų Bendruomenė nusprendė vykdyti aplinkosauginį projektą 'Vaistažolių ūkis Panaroje kaip aplinkai palankaus ūkininkavimo Dzūkijos nacionaliniame parke pavyzdys'. Šis projektas buvo vykdomas pagal tarptautinę Jungtinių Tautų remiamą Mažųjų projektų programą. Į projekto įgyvendinimą buvo įtraukti iš įkalinimo įstaigų grįžę, visuomenės atstumti žmonės. Šiems asmenims labai svarbi darbo terapija, sveiko ir prasmingo gyvenimo ugdymas. Beveik pusantro hektaro plotas buvo užsėtas keliolikos rūšių ekologinių vaistinių augalų sėklomis. Šį ūkį mums padėjo auginti ir prižiūrėjo ne tik Bendruomenės nariai, bet ir Panaros, Merkinės, Žeimių kaimų gyventojai”, – pasakojo brolis Laimonas.

Bendradarbiaujant su Lietuvos žemės ūkio universiteto specialistais, Pilnų namų bendruomenė prieš porą metų pastatė pirmąją ir, beje, vienintelę Baltijos šalyse unikalią vaistažolių džiovyklą, joje instaliavo 140 kv. m saulės surinkėją. Džiovinimui panaudojus saulės energiją, vaistažolės nepraranda kokybės, be to, sutaupoma net 85 proc. energijos, išsaugoma švari aplinka.

Projekto vadovė Rūta Jakubonienė, parodoje rodydama Bendruomenėje išaugintą produkciją, pasidžiaugė, kad pirkėjų netrūksta – dauguma vietos ir aplinkinių kaimų bei miestelių gyventojų, ieškodami natūralių, sveikai gyvensenai reikalingų vaistažolių, jau žino, kur jų gauti, ir tiesiu keliu kasmet atvyksta į bendruomenės namus. Atokiau nuo Dzūkijos krašto gyvenantiems vaistažolių ieškovams pergventi taip pat nereikia – Panaroje išaugintas vaistažoles galima rasti šalyje veikiančiose sveiko maisto parduotuvėse, taip pat ir kai kuriose vaistinėse. Pirkėjai, pasak brolio Laimono, ypač yra pamėgę kelių rūšių vaistažolių mišinius. Dažniausiai perkami „Rudens“ bei „Pavasario“ vaistažolių mišiniai, jie naudojami ir kaip kasdienė arbata, kuri veiksmingai padeda apsisaugoti nuo peršalimo ligų, malšina kosulį, ramina nervus ir t.t.

Mūsų visų mylima brolienė ir teta

A † A

KONSTANCIJA STASIULIENĖ

Iškeliavo į Amžinybę 2010 m. gegužės 2 d., sulaukusi 94 metų. Gimė Lietuvoje, Joniškio valsčiuje, Duobėdžių kaime. Amerikoje išgyveno 61 metus. Gyveno Lemont, IL. Anksčiau daugelį metų Chicago Heights ir Oak Lawn. Velionė buvo motina a. a. Zenono ir žmona a. a. Jono. Giliai liūdi likę artimieji: brolienė Zofija Ripskienė ir jos vaikai Stasys Ripskis su žmona Danute ir šeima, Vida Gilvydienė su vyru Antanu ir šeima, brolienė Aldona Stasiulienė ir jos vaikai Rita Poulos su vyru Aleksu ir šeima, Algis ir Debbie Stasiuliai, Marius Stasiulis ir jo sūnūs Karolis ir Rimas Stasiulis. Lietuvoje jos liūdi Silvija ir Kęstas Masioniai, Vytas ir Reda Stasiuliai su šeima, Roma Ramonienė ir Irena Jakovleva. Konstancija buvo daugelio organizacijų ir draugijų narė ir rėmėja. Velionė bus pašarvota ketvirtadienį, gegužės 6 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 Archer Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 7 d. Iš laidojimo namų 9:30 v. ryto a.a. Konstancija bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoj gėlių prašome aukoti Tėvams Jėzuitams.

Nuliūdę artimieji

A † A

BRONIUS GINČAUSKAS

Po trumpos ligos, 2010 m. balandžio 27 d., mirė mūsų mylimas tėvelis. Bronius gimė 1919 m. balandžio 5 d. Šiaulių rajone, Lietuvoje. Daugelį metų gyveno East Chicago, Indiana ir buvo aktyvus Lietuvių Bendruomenės dalyvis ir Bendruomenės pirmininkas. 1983 metais persikėlė į St. Petersburg, Florida, kur įsijungė į Lietuvių Bendruomenės veiklą. Nuliūdę liko: žmona Michalina; dukra dr. Aurelija Palčiauskienė su vyru dr. Vytautu; sūnus dr. Rolandas su žmona Sharon ir anūkai Laura su Gregory.

Liūdinti šeima

PADĖKA

A † A

VINCAS ŽEBERTAVIČIUS

Iškeliavo į Dievo amžinus namus 2010 m. kovo 29 d., sulaukęs 89 metų. Ačiū visiems, atsilankiusiems bažnyčioje ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą, Sunny Hills „Calvary“ katalikų kapinėse. Ačiū Msgr. Francis Szczykutowicz už Vinco lankymą ligoninėje ir šv. Mišių aukojimą. Nuoširdžiausią padėką reiškiame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu, užprašytas Mišias, aukas, ar kitokiu būdu padėjusiems taip sunkioje valandoje. *Už visų Jūsų nuostabų gerumą ir pagalbą Jums noriu palinkėti iš visos širdies. Kad sieloje gerumo gėlės skleistūs, Kad duona ir medum kvėpėtų Jūs namai, Kad baltas angelas – dangaus pasiuntinys – Jus saugotų, globotų, neapleistų.*

Liūdinti žmona Elena, jos dukra Nelė, anūkė Ieva su šeimomis

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“! „DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.

◆**ALRK Moterų sąjungos 3 kuopos** pirmasis šiais metais susirinkimas įvyks gegužės 8 d. 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašome visas nares gausiai dalyvauti, bus aptariami svarbūs klausimai.

◆**Gedimino lituanistinė mokykla** kviečia mamas ir močiutes į pavasario šventę „Gražiausia puokštė – tau, mamytė“, kuri vyks gegužės 8 d., šeštadienį, St. Andrew Lutheran Church parapijos patalpose, 10 S. Lake St., Mundelein, IL. 11:30 val. r. šv. Mišios. Nuo 9 val. r. iki 2:30 val. p.p. vyks pavasarinė mugė, galėsite pasivaikinti lietuvišku maistu. Tel. pasiteiravimui: 847-668-1731 (Beata).

◆**Gegužės 14–16 dienomis nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p.** Nerijos tunto skautai rengia daiktų išpardavimą prie didelio balto garažo, kuris yra Pasaulio lietuvių centro šiaurinėje pastato pusėje. Gautos lėšos bus skiriamos Rako stovyklai, MI. Norintys atvežti daiktus pardavimui prašome skambinti tel.: 630-247-8629. Renkame: rūbus, batus, knygas, žaislus, sporto priemones, baldus, įrankius, reikmenis virtuvei, reikmenis vaikams, papuošalus ir t.t. Taip pat norintys ir galintys atvykti į talką praneškite sėsei Aldonai el. paštu: weirlia@msn.com

◆**Teatro sambūris „Žaltvykslė“** gegužės 15 d. 6 val. v. kviečia į premjerą – Balio Sruogos 2 dalių komediją „Dobilėlis penkialapis“. Režisierė Ilona Čiapaitė. Spektaklis vyks Jau-nimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Auka – 15 dol.

Režisierė Ilona Čiapaitė
Jono Kuprio nuotr.

◆**Brighton Park Lietuvių Bendruomenė**, parapijos bažnyčios choras, Dariaus ir Girėno organizacinis komitetas ir Panevėžiečių klubas gegužės 16 d., sekmadienį, 11 val. p. p. po šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje visus kviečia į gegužinę. Kavinėje bus rodomas filmas apie kovo 11-osios minėjimą Midway oro uoste. Jūsų laukia skanūs pietūs ir šokiai. Gros A. Barnišio ansamblis.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdyba ruošia keturių dienų **išvyką autobusu į IX Dainų šventę**, Toronte.

Planuojame išvykti iš Čikagos penktadienį, liepos 2 d. Šeštadienį numatoma apžvalginė ekskursija po Toronto miestą. Sekmadienį, liepos 4 d., visi dalyvausime Dainų šventėje. Grįžtame į Čikagą pirmadienį, liepos 5 d. Dar yra vietų autobuse, tad kviečiame užsiregistruoti kelionei.

Išsamesnę informaciją galite gauti paskambinę Irenai Vilimienei tel.: 708-974-0591 arba parašę el. pašto adresu: zvilimas@att.net

Įėjimas – 5 dol. Daugiau informacijos gauti ir status užsisakyti galite paskambinę tel.: 708-703-7114 (Vilija Varkytė) arba tel.: 773-627-2137 (Algimantas Barniškis).

◆**Sekminės Palaimintojo Jurgio** Matulaičio misijoje bus švenčiamos šeštadienį, gegužės mėn. 22 d. Daugiau apie tai galite sužinoti misijos raštinėje tel.: 630-257-5613 arba el. paštu matulaitismission@sbcglobal.net.

◆**Knygyne „57th Street Books“** (1301 E. 57th Street, Chicago, IL) gegužės 25 d., antradienį, 6 val. v. vyks susitikimas su Laimonu Briedžiu, parašiusiu knygą „Vilnius City of Strangers“ ir Elizabeth Novickas, kuri išvertė Ričardo Gavelio knygą „Vilniaus pokeris“ į anglų kalbą. Tel. pasiteiravimui: 773-684-1300.

◆**Informaciją apie Lietuvių Fon-**do bei Pasaulio lietuvių centro ruošiamą golfo turnyrą, kuris įvyks birželio 19 d. Old Oak Country Club, galima rasti internete adresu: www.lithuaniangolf.com, kur taip pat galima ir užsiregistruoti. Turnyrą remia „Liberty Mutual Insurance“. Vakare vyks iškilminga puota. Daugiau informacijos gausite pas Daivą Rugienitę tel.: 949-735-2779 arba Rimą Griškelį tel.: 312-315-5739.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Union Pier lietuvių draugija** gegužės 8 d. visus, kuriems daugiau nei 21-i metai, maloniai kviečia į 8-uosius kasmetinius „Pavasario šokių“ gražioje Gintaro vasarvietėje, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, MI. Renginio pradžia – 7 val. v. (MI laiku). Gros grupė „Kaukas“, veiks baras. Bilietus galite nusipirkti Mildos parduotuvėje, Gintaro vasarvietėje (Union Pier) arba išrašyti čekį Union Pier Lithuanian Association vardu ir atsiųsti adresu: P. O. Box 605, Union Pier, MI 49129. Daugiau informacijos tel.: 269-612-7162 arba el. paštu milda@milda.us.

◆**Baltimore Lietuvių festivalio** rengimo komitetas praneša, kad 38-sis Lietuvių festivalis įvyks Catonsville Armory, 130 Meillor Ave., Catonsville, MD, gegužės 22–23 dienomis nuo 11 val. r. iki 6 val. v. Skambės lietuviška muzika, akį trauks lietuviški tautiniai šokiai, veiks karinė paroda, meno darbų, lietuviškų knygų parodos-pardavimai, bus skanaus lietuviško maisto. Įėjimas – 40 dol. Daugiau informacijos tel. 410-646-0261 (Marytė Patlabaitė).

◆**Kviečiame į choro „Laisvė“** pavasarinį koncertą „Daug daug dainelių“, kuris įvyks gegužės 23 d. 2 val. p. p. Lietuvių namuose (Philadelphia, PA). Koncerte dalyvaus V. Krėvės liuanistinės mokyklos mokiniai, svečiai iš Washington, DC liuanistinės mokyklos. Vyks meno darbų paroda.

DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Gegužės mėnuo skirtas Dievo Motinai Marijai ir kiekvieno mūsų mylimai motinai.

Motinos dienos proga pasveikinkime savo motinas gėlėmis ir paskirkime vertingą dovaną – įrašydami savo MOTINOS vardą į Draugo fondo narius. Gėlės nuvysta, bet mūsų MOTINOS vardas, išspausdintas „Drauge“, išliks.

Draugo fondas yra pagrindinis dienraščio „Draugas“, kuriame atsispindi visas mūsų išeivijos gyvenimas, ramstis.

DR aukos nurašomos nuo Fed. mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation ir siųsti: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Atsisveikinimo su Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonu ANTANU MARKUMI pietūs vyks Willowbrook Ball Room salėje (8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) **gegužės 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p.**

Bilietų kaina – 30 dol. asmeniui.

Daugiau informacijos gauti ir bilietus užsisakyti galite tel. 773-776-4600.

Klebonas Anthony Markus
Jono Kuprio nuotr.

Renginiai New York apygardoje

☐ Gegužės 7 d. kviečiame į **Kezių baro** „The Avenue Bar and Grill“, 7122 Myrtle Ave., **atidarymą**. Jūsų laukia skanus maistas ir jauki aplinka.

☐ Gegužės 7 d. 9:30 val. v. ir gegužės 8 d. 10:30 val. v. Dixon Place, 161 Chrystie St., New York City vyks **Kęstučio Nako monospektaklis**. Kaina – 15 dol. suaugusiems, 12 dol. studentams. Daugiau informacijos gauti ir bilietus užsisakyti galite tel.: 212-219-0736 arba tinklalapyje www.dixonplace.org

☐ Gegužės 8 d. 8 val. v. Lenkų kultūros fondo salėje (177 Broadway, Clark, NJ) **dainuos** dainininkas iš Lietuvos **Edmundas Kučinskas**. Bilietus užsisakyti galite tel.: 732-

713-5108 (Žilvinas).

☐ **Milda Motekaitytė-DeVoe** gegužės 16 d. 5 val. p. p. Bellevue Hospital Rotunda, 462 First Ave. (at 28th Street), **skaitys ištraukas iš savo kūrinių**. Popietėje dalyvaus rašytojas Phillip Lopate, pereitą vasarą dėstė Lietuvoje. Renginys vyks anglų kalba. Įėjimas nemokamas. Bus vyno ir užkandžių.

☐ Gegužės 21 d. 7 val. v. „The Grace Rainey Rogers Auditorium“, The Metropolitan Museum of Art, 1000 Fifth Ave., New York, NY koncerte „A Taste of the Met“ **dainuos aklujų choras, vadovaujamas Dailios Sakas**. Daugiau informacijos tel.: 212-650-2010.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas AURIS JARAŠŪNAS

Estate Planning (Wills, Trusts) ir Land Use
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
Tel.: **310-828-7525**
Mob.: **310-701-8472**
E-mail: jaraław@earthlink.net
Valandos: antradieniais ir pagal susitarimą

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą